

JOVENTUT CATALANA

Catalans!!!

Una

Història de Catalunya

ben editada i a l'abast de tothom era el que mancava. La HISTORIA DE CATALUNYA de *Bori i Fontestà*, primera edició catalana pel llorejat poeta En *J. Ayné Rabell*, amb més de 100 gravats i 35 làmines en color, és l'única en què els fets històrics més cabdals són cantats en poesies dels millors poetes renaixentistes tals com Balaguer, Guimerà, Jacinte Verdaguier, Frederic Soler, Ubach i Vinyeta, Milà i Fontanals, Costa i Llobera, etc., etc., constituint això un preciós

Volum literari dintre de la història

L'obra constarà d'uns 30 quaderns de 16 planes de text amb una làmina en color cada un. Preu del quadern, **50 cèntims**.

Catalans: Subscriviu-vos-hi i dirigiu vostra adreça a

Editorial Argent

Aribau, 31, entl., 1.ª - Barcelona

NOTES: Els subscriptors de fora Barcelona deuran trametre per gir postal **Ptes. 3** import de 6 quaderns. (Pagament a la bes-treta.)

*Preguem als volguts lectors
que en adreçar-se als nostres
anunciants esmentin*

AQUESTA REVISTA

FIRES DE TERRASSA

HOTEL RESTAURANT CATALUNYA

Casa especial per a senyors viatjants - Coberts econòmics per als mateixos
Estada 8 pessetes el dia - Grans reformes per a la comoditat del públic
És l'únic lloc on se serveix amb tot confort - Cuina francesa i espanyola
Especialitat en casaments i lonxs a preus reduïts

LES COMANDES A **ESTEVE POLLS** GABATXONS, 12 **Terrassa**
Telèfon 6035

V. COMA SOLEY

LA NOIA LLIURE

Novel·la de costums que en diuen aristocràtiques

DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

JOVENTUT CATALANA

ADMET PREFERENTMENT
COL·LABORACIÓ NOVENÇANA
DE CATALUNYA

Redacció i Administració:
FONTANELLA, 10. 2^a. 2^a
BARCELONA

Abonament: 1'50 pessetes cada mes arreu de Catalunya

L'Aniversari de « Joventut Catalana »

Amb aquest número JOVENTUT CATALANA compleix l'aniversari de la seva aparició: com hom pot veure, no és d'aquelles publicacions que moren al cap de quatre dies, perquè un any ja és alguna cosa. Amb aquest motiu i per a celebrar aquest aconyement, pensem portar a cap grans i definitives reformes tant en l'ordre material com l'espiritual de la mateixa. JOVENTUT CATALANA vol fer-se digna d'aquest nom i ésser una revista, sinó model, almenys més recomanable encara.

La vida pròspera de nostra publicació ha fet possible que, tenint cura de la part material i de presentació de la revista, canviéssim d'impremta i confiéssim el seu tiratge a la tan anomenada Tipografia Catalana que ja té una tradició de pulcritud i de bon gust. No volem escatimar res i ens llançem ardits i voluntàriament per un camí ple d'espines i potser de perills pels enormes sacrificis pecuniaris i de treball silent que representa. Amb la part gràfica i artística pensem fer igual.

La part espiritual i literària de la revista prendrà un impuls que a molts els sorprendrà. Havem nomenat un nou director perquè amb el seu entusiasme i amb els seus coneixements faci una obra el més perfecta possible. Hem anat—i anirem!—sense plànyer mitjans, recollint les millors col·laboracions entre la nostra "élite" de jovent intelligent. Els noms de Miquel Llor—el de la Història Gris,—Octavi Saltor, de Pere Mialet (Jordi Valls), Melcior Font, G. Fages de Climent—el de les Bruixes de Llers i de Tamarius i Roses,—J. Roure i Torrent, Alfred Gallart, Palmira Jaquetti, J. M.ª Rovira Artigues, Tomàs Roig i Llop—el de Facècies,—Domènec Guansé, Delfí Dalmau, S. Sánchez Juan i molts i molts més que vindran, creiem que són una mos-

tra, una prova, una seguretat de l'èxit que assolirà la revista dintre d'uns números, quan puguem desenrotllar el pla que ens havem forjat. Els noms de fama mundial seran servits des d'aquestes pàgines traduïts expressament. Demanarem a tots els nostres homes de lletres ja consagrats, la seva col·laboració, i pensem portar a les nostres pàgines les millors signatures d'escriptors. El jovent que puja amb el major grau de benvolença possible hi trobarà franca acollida. Procurarem, per últim, fins allà on sigui possible, fer una obra gramaticalment perfecta.

El nostre criteri de conjunt serà sempre la variabilitat ordenada. Excepte unes quantes seccions que pel seu mateix caràcter demanen una continuïtat hebdomadària, les demés, amb cicles ordenats i amb mires a l'amenitat, totes les setmanes variaran. Pensem comptar amb prous mitjans i material per a poder portar-ho a bon terme.

Aquests són nostres pensaments i nostres desigs. Tot ho hem anat sacrificant perquè d'aquí uns números, quan estiguem ben centrats en la feina que encara ens resta a fer, us puguem mostrar JOVENTUT CATALANA com un trofeu de victòria i vosaltres, els nostres lectors, també la pugueu ensenyar com un trofeu de joia.

Estem segurs de nostre èxit esclatant. Però tots, absolutament tots ens heveu d'ajudar, qui anunciant, qui col·laborant, qui fent subscriure els seus amics. Només que tots els subscriptors actuals ens portessin cinc—només cinc—noves subscripcions, segurament podríem portar a cap noves i més importants reformes per ara i tant només somniades. Ajudeu-nos, doncs, amics! Que al nostre esforç correspongui el vostre!

LES PETITES IRONIES DE LA VIDA

Aquell senyor, que si havia tingut velleitats dandístiques temps ha que les havia perdut, no es recordava que duia sabates. Caminava, pujava i baixava dels tramvies, entrava adés en una botiga atapeïda de gent, adés en una barberia no menys animada, i mai se li acudia de pensar que anava calçat.

Això, aquest oblit dels estres de couro que cobrien les seves extremitats, era una felicitat. Una importantíssima felicitat. Si la coneguessin, no deixarien pas d'envejar-la aquelles pobres noies i aquelles opulentes senyores que passaven pels seus costats, tot sentint la pressió esgarrifosa d'unes sabates massa estretes o massa curtes, cosa encara pitjor. El nostre home no sols no pensava en les seves sabates, sinó que no arribava a sospitar que ningú pogués pensar-hi. Les seves idees volaven per les altures, adés amb l'elegant velocitat de les orenetes, adés amb la graciosa prosopopeia dels coloms.

Però, heus aci que el nostre home penetra en una biblioteca pública. Va a llegir una estona; va, seguint la pauta d'altri, a concretar les seves idees disperses a l'entorn d'un tema determinat, que això i no altra cosa mereix el nom de lectura.

Hi ha en tota la sala un silenci que bé pot anomenar-se religiós. Inclinats sobre els pupitres, a la claror verdosenca dels llums, dues dotzenes de persones llegeixen o escriuen amb posats atents que àdhuc als més obtusos els comuniquen un semblant d'intelligència. El nostre home que és, i no se'n dona vergonya, un amador dels llibres, un sibarita dels plaers intel·lectuals, experimenta tot d'una un benestar comparable, per bé que infinitament més noble, al del *gourmet* que travessa el llindar d'un restaurant de primer ordre. Però tot just ha fet tres passes, una música estrident arriba a les seves orelles i el fa enrogir... Les seves sabates xisclen de una manera infernal; cada passa, en mig del silenci de la biblioteca, ve subratllada pel cruixir impertinent del couro. D'un a un, els lectors alcen el cap del llibre o del paper i llancen al nostre home una mirada. Una mirada de còlera? De compassió? De burla? Hi ha mirades de tota mena; la pell del nostre home, dotada en aquell moment d'una sensibilitat prodigiosa, destria el verí de cadascuna i en resta profundament trasbalsat. Per què, a imitació dels mahometans, no ha deixat les sabates a la porta del temple i hi ha entrat descalç? S'hauria estalviat aquesta situació molesta, vivament molesta. Ell prou s'esforça a aplicar el peu a terra amb una suavitat extrema, a alentir la marxa, a alleugerir la pressió del seu cos; és

inútil. Les seves sabates segueixen pertorbant la quietud de la biblioteca.

Més d'un cop, tot anant a seure al lloc que havia triat per endavant—un pupitre solitari, al fons del fons de la sala oblonga—ha estat temptat d'aturar-se... I, efectivament, un cop s'ha arribat a aturar, amb l'excusa de donar una ullada als llibres del prestatge que cobrien les parets de la sala de lectura. Però, quan a reprès la marxa, tots els lectors que havien oblidat el desvergonyit soroll de les seves sabates, han tornat a alçar el cap de la feina y han tornat a llançar-li mirades diversament expressives. El nostre home ha precipitat els seus passos i, finalment, s'ha esfondrat sobre una cadira. Grat sia a Déu!

Ha demanat un llibre, ha demanat paper i ha adoptat l'actitud d'una persona que estudia. Es aquest el moment que durant tot el dia ha desitjat; és aquesta la avinentesa que durant tot el dia ha somniat com una delícia. El llibre obert, el paper, una claror enraonada, un silenci propici...

Es això. Tanmateix, aquelles botes! Com no se n'ha adonat abans de llur escandalós cruixir? Caldrà que se'n preocupi. Està bé que abandoni aquella fallera d'elegància que l'havia torturat quan tenia divuit i vint anys, però és intolerable que arribi a aquest punt d'abandonament. Una senyora que llegeix aprop del nostre home acaba de mirar-lo de cua d'ull... "Veus?—pensa ell.—Et mira recordant el soroll de les teves sabates. Deu felicitar-te perquè a la fi seus tranquil i no ofens les seves orelles amb aquella remor..."

I el bibliotecari, en servir-li el llibre que ha demanat, voleu dir que no somreïa amb ironia precisament perquè recordava les seves botes indiscretes?

I aquell senyor que ha entrat després d'ell, amb soles i tacons de goma, tan sigilosament que semblava que entrés un gat, no ha representat una mena de lliçó?

En fi, el nostre home, que havia decidit de consagrar aquella estona a una alta especulació intel·lectual, no ha cessat un moment de regirar el tema de les seves sorolloses sabates, que s'elevaven dins la seva consciència com en una mena de apoteosi.

CARLES SOLDEVILA

LLUÍS TINTORÉ MERCADER

(Cl. Amadeo)

Excel·lent poeta, exquisit prosador i humorista de bona llei, és un dels pocs que havent b'gut a les fonts del renaixement, ha sabut adaptar-se als nous motllos de les modernes correnties, sense separar-se, però, de la forma clàssica. Autor del llibre Primerenques, ha aconseguit consagrar el seu nom a les festes floralesques, de les quals ha estat un entusiasta propagador

BANDERA NEGRA

JUDAS D'ISCARIOT

*Els ulls embotornats, caminant d'esma
feixes enllà en la plana solitària,
s'esmuny l'Iscaiot, com una sombra
que esfuma les perombres de la tarda,
estrenyent en la destra el bossot negre
tot fent dringar trenta monedes blanques.*

*De sobte se detura en sa carrera
tot esclafint una infernal rialla
i esqueixant el bossot amb ràbia folla
les trenta peces argentines llança*

*Pel vil remordiment que l'agullona,
com corser desbocat, el cor li salta
i amb les mans, frebosenc, el pit ungleja
per arrencar-lo de sa estreta gàbia,
mes ai! no pot, malgrat tota la fúria
amb què malmet ses carns que fins li sagnen.
Mes no podent occir el corc que el crema,
acusador de sa traició malvada,
cerca en son foll desvari la manera
de posar terme al greu dolor que el mata
i desfent el cordó que dúu per cingle
hi fa en un cap escorredissa baga
i encimellant-se a un arbre que en la vora
del torrent de Cedron fortment s'arrapa,
hi lliga del llivant el cap amb ira
i passant-se pel coll la forta baga,
descavalcant de la brancada forta
com corb que emprèn el vol, ardit es llança,*

*amb el sotrac rabent de la caiguda
fent estremir la soca i la brancada.*

*En escorre's el nus, se li retrossa
la pell del coll i fa un ganyot sa cara,
els ulls semblen botar-li de llurs conques,
el cap damunt del pit se li decanta,
pengim-penjam els braços sense forces
al costat dels dos flancs estesos cauen,
de la boca li surt la llengua negra
amb grumullots d'espessa sang glevada.*

*En els estremiments de l'agonia
li cau damunt de l'herba una sandàlia
que li deixa el peu nu, blanc com magnòlia,
encara olent del bàlsam de Magdala.*

*Quan ve la nit i dintre del misteri
la terra silenciosa s'embolcalla,
sembla el cos del penjat, bandera negra
que entre el fullam sinistrament hi branda,
mes, quan torna el nou jorn i les clarícies
de rossors i de llum la terra amaren,
desvetllant la natura que dormia
i l'alosa gentil sos cants desgrana,
sortint del buc tot un aixam d'abelles
envolten zumzejant el fred cadàver
per posar-se en sos llavis i xuclar-hi
la mel que va deixar-hi la besada
que en pac de la vilesa, el vil apòstol
al Mestre, tot amor, donà en sa galta,
mel que es barreja per damunt la llengua
amb les engrunes del Pa Sant, que suara
tornat Cos divinal, Eucaristia,
al Cenacle, sacríleg, combregava.*

LLUÍS TINTORÉ MERCADER

18 Maig, 1923

LA NOSTRA HISTÒRIA

LA HISTÒRIA ÉS UN CAMP OBERT A TOTS

Nosaltres que des d'aquesta secció pensem ésser llegits per una part del jovent estudiós i intelligent, desitjariem que la nostra tasca fruités i que es despertés en els nostres lectors un gust intens pel nostre passat i pel nostre present, perquè (no s'ha d'oblidar) el present també es història. Si no haveu agafat una Història de la nostra terra, compreu-la i llegiu-la quan més aviat millor. Són molts els que es diuen catalans i no saben de Catalunya sinó el que d'ella diuen els diaris i no saben escriure el seu idioma, però encara són en nombre més gran els que no saben un borall de la seva Història.

Allí hi trobareu poesia, llegenda, exactitud científica, un sens fi de suggestions i un gavadal d'idees i consideracions que us aclariran moltes coses.

Però a més de llegir-la caldria que el nostre públic portés la seva amor fins a cultivar-la com a disciplina. Abans d'escriure al públic, llegiu, molt amics lectors; i especialment, història; ella de segur us ensenyarà moltes coses i us obrirà les potències i us farà comprendre com cal anar amb molt de compte en escriure per ésser publicat després. Però

no perdreu res en disciplinar-vos en l'estudi del nostre passat. Per comptes de fer contes ploràmiques i versos emmelats, regireu arxius, anoteu, catalogueu amb mires a un treball monogràfic determinat i podeu estar segurs que us servirà molt més. El fer la monografia de la població d'allà on sou fill, o cercar entre els vells papers de casa si hi ha quelcom històricament important, són, per exemple, treballs que a molts poden interessar. En canvi les vostres poesies o vostres contes moltes vegades per més que us escarrasseu no arribaran a interessar a ningú. Treballeu, doncs, amb fe sobre la nostra Història.

Però per a escriure coses interessants en aquest aspecte hom ha de tenir en compte opinions dels últims historiadors i la manera com aquests s'han encarat amb la Història, o, dit altrament, posar-se al corrent del dia i treballar amb el mètode més perfecte possible. Per a la primera qüestió no puc menys que recomanar la lectura de *La Revista de Catalunya*, de la *Revue Hispanique* i de la *Revista de Archivos y Museos*. Per a la segona es poden consultar alguns llibres de J. Ortega i Gasset i llegir la introducció a la *Història Nacional de Catalunya*, d'Antoni Rovira i Virgili.

J. M. B. R.

ODA

A UN ARBUST

(de Pierre de Ronsard)

Bell arbust que reverdit
i florit
fas aquest frondós paratge,
de cap a cap vas guarnit
d'exquisit
i aromós esplet salvatge.

Munions de formiguetes
amiguetes
a tu vénen en estol;
en tos pròdigs i oberts braços,
quan són lassos,
els ocells troben bressol.

Cantaire rossinyolet
novellet,
galejant sa ben amada,

per els seus amors calmar
ve a passar
tot l'estiu en ta branca da.

En ta cima fa son niu,
tot joliu,
de cotó i de fina seda,
on els pelats neixeran,
que seran
de mes mans la dolça presa.

Molts anys viu, arbust diví,
viu sens fi,
viu sens que del tro l'udol,
ni la tempesta ni els vents
inclements
puguin fè't rodà pel sol.

P. M., Trad.

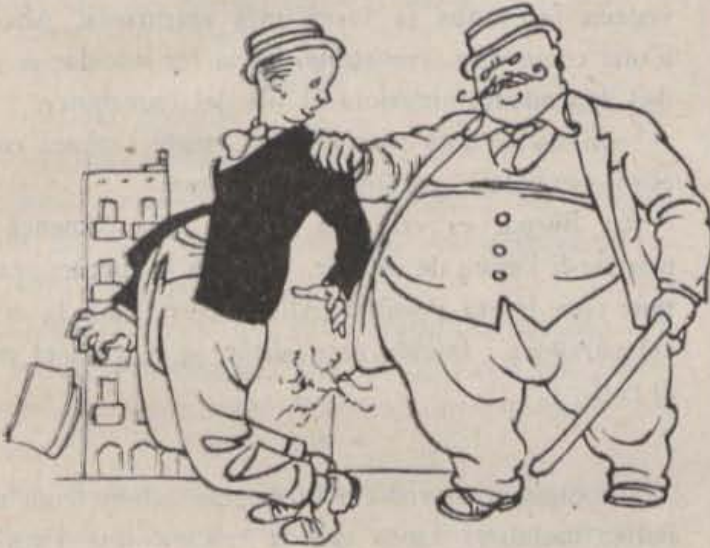
ment grosses signifiquen un poc amor a l'estudi, així com uns ulls completament descentrats volen dir que és un home que no mira amb simpatia al govern, i el tenir molta barra significava generalment ésser un... poca-vergonya.

La més gran qualitat d'En Pere era que tenia un cabell

Peret tenia una afició boja per la frenologia; a còpia d'estudiar eminències i més eminències el seu cap havia agafat grans proporcions. Ell us donaria fàcil raó que unes orelles extremada-

aspres i abundós, que indicava que ell era un home de passions baixes i terribles. A En Peret li semblà que d'aquelles qualitats que parlava el llibre no n'havia tret mai partit i, per tant, ho volgué explotar. Precisament aquell mateix dia trobà el sastre, el

qual li reclamava l'import de tres o quatre trajos. En Peret, sense contestar-li quasi, li féu una demostració de boxa que el pobre home se n'anà amb la cua entre cames. I acte seguit es llançà a les més temeràries empreses repartint castanyes i bolets amb una facilitat digna d'un campió «pes ploma». Però un dia li tocà el rebre al pobre Peret i li tornaren aquells bolets corregits i augmentats. L'infel·lic, tocant-se el cap (quines eminències s'havien augmentat molt d'ençà de la pallissa rebuda), se n'adona. És clar que havia rebut. Com que el que el feia triomfar eren el cabells, i s'havia... tornat calb!

ALÍCIA, LA MECANOGRÀFA

En Bernat baixà dels Pirineus amb el cap ple de bones intencions i les butxaques buides. Fill d'una nodrida família carrabinera, no havia heretat del seu pare res més que una pistolaleta firada d'un contrabandista i un apetit insaciable, i de la seva mare, una timidesa que ni un conill dels més casolans.

En Bernat voltà per Barcelona com un paquet de mostres fins que pescà una plaça en un flamant establiment de màquines d'escriure. El personal, degut a causes que ell no sabé posar en clar, havia estat renovat i reduït. L'amo (tocat d'una fantàstica dèria de viatjar), li cobrà tan bella confiança que va deixar-li la direcció del negoci i l'orgull de tenir a les seves ordres una mecanògrafa i un mosso. Es deien Alicia i Nasi.

Alicia era d'una radiant boniquesa, xerrairota i amiga de riure per no res. En Nasi no la pogué veure ja de primer antuvi, sota la coacció de quelcom que l'esborronava. Fet a llegir novel·les de fulletí i plorar davant de qualsevol melodrama, Alicia se li aparegué com una serpeta verinosa, capaç de fer perdre tot un regiment que s'hi encisés un instant. La suggestió acabava d'ésser més ardonida en el mig silenci de la botiga i la fortor agudíssima d'aiguarràs que espargien els mobles.

No fou gens estrany, doncs, que l'aire d'Alicia, combinat amb aquell ambient, embruixés de mica en mica els nervis d'En Bernat, verges fins llavors de tota emoció femenina.

Com si no fos prou, En Nasi, entre escarafalls i senyals cabalístics, un dia brúfol el cridà a part i li digué patèticament:

—Ull viu! Aquesta noia el perdrà!

En Bernat dissimulà la por amb un fals somriure, però pell endins tingué la sensació clara que havia begut oli.

En Nasi, poc temps després, hi tornà. Aquesta vegada les raons ja foren més alarmants. Alicia, d'una coqueteria irresistible, havia fet suïcidar-se els dos dependents anteriors al fill del carrabiner.

—Si no hi posa tota l'ànima, vostè acabarà com ells!—sentencià, greument, En Nasi.

En Bernat es veié tan migrat, que començà a mancar-li l'esma de resistir. Defugia la mecanògrafa tant com li era possible. Alicia, però, amb la seva aclaparadora i fingida naturalitat, ja li tenia el peu al coll.

* * *

Un capvespre arribà a la dispensa aclofat com un pollet malaltís: tanta era la tristesa que l'atuïa. Prou el rosegaven els remordiments per haver deixat encendre en el seu cor aquella passió arrabassadora del sentits. El seny prou li havia dit que aquella noia era un tendre animalic amb una picada mortal.

Semblava mentida que, a còpia de trescar prop d'ella, no ho hagués evitat tot això. El cauteri de la indiferència se li havia aigualit, i ara s'adonava, amb una evidència esglaiadora, que els ulls d'Alicia escampaven verí, que la seva veu era del to de les sirenes més fatídiques, que el seu caminar tenia totes les flexibilitats de la diablesa més endiablada. Era debades recular! Davant d'ell s'obrien dos precipicis d'una buidor insondable i ben negra: el suïcidi o llançar-se retudament als braços de Alicia...

Un impuls inexplicable l'anà arrossegant cap a la primera decisió. Esdevingué inconscient com un autòmata. I com un autòmata, farcí de balins aquella pistolaleta que el seu pare va llegar-li. Només mancava disparar.

En Bernat es va aturar precisament aquí. Val a dir que molts també s'hi aturen. Ell ho feia, però, obeint a un costum innat i imprescindible: sempre les gestes transcendents les havia reservades per al matí. S'engegaria el tret a plena llum del sol, el balcó obert de bat a bat. No li havien plagut mai les tenebres. Prou que s'hi capbussaria, en el misteri de la Mort!

Vet aquí, doncs, perquè la pistoleteta fou deixada damunt de la taula i ell s'estirà ben llarg al llit. Rumià qui sap l'estona, coses i més coses. Sentimental com era, encara va tenir un record per a les seves gestes d'infantesa. Es figurà la seva pobra mare, i una llàgrima s'escorregué avall del nas fins a encauar-se-li en la boca... Gemegà d'emoció, i tres minuts després dormia com un santet...

* * *

—Alicia, t'estimo!

—Jo també, Bernat meu!

Així, senzillament, s'havien dit, a les nou en punt del matí del "suïcidi", el nostre dependent i la nostra mecanògrafa.

Es temps perdut que pretenguem desentrellar com el fatídic desenllaç del tret al cap havia estat substituït per aquest altre desenllaç innegablement més optimista.

En Bernat *només* podia explicar que unes ales misterioses l'havien tret del llit, i a les nou en punt del matí estrenyia les mans d'Alicia, mentre se li declarava amb dues paraules tremoloses i un silenci eloqüentíssim.

I es posaren a festejar com uns desesperats. En Nasi no s'ho sabia acabar, i tot era badar uns ulls com unes pilotes de reglament a cada sospir dels enamorats. Alicia ja no teclejava tan sec com abans, sinó suaument, com si acariciés les galtones d'ell.

El galant era feliç, d'una felicitat feta d'embadaliments i de sorpreses. Ara la noia se li apareixia simplement natural, sense cap esgarrifosa suggestió. La *vampiresa* d'adés havia esdevingut un àngel de bonesa i de gràcia imponderables.

Alicia cantava a mitja veu, voltada de màquines. En Bernat duia el compàs a cops de ploma. Fins semblava que els mobles exhalaven olor de roses i no d'aiguarràs.

Mentrestant l'amo corria les "províncies" i l'establiment feia la viu-viu amb la benaurança de dos cors ardidament festejaires.

Tan sols una espina tenia En Bernat. Si Alicia no era tot allò que En Nasi un dia li digué, per què s'havien foradat el cap els dos anteriors dependents, escudant-se amb ella?

* * *

Quan Alicia ja fou ben seva pel sant lligam del matrimoni, ell, que ja tenia l'espina del dubte clavada a les entranyes, no podent més, va preguntar-li d'una vegada la raó d'aquell enigma.

Alicia rigué a boca plena, deliciosament. Després, penjant-se-li al coll i fent-li moltes postures, contà que els dos joves del quals parlava En Nasi havien estafat fortes quantitats a l'amo per mor del joc, i que, avergonyits, en passar-se els taps, deixaren dit al jutge que tot plegat era per una passió contrariada...: La mecanògrafa!

Un bes llarg i ben fet rematà aquell neguit fulletinesc. Quan En Nasi sabé el nus de l'embolic, posà uns ulls com perols més de dues hores. Sort que el retornaren demanant-li que descabdellés per mil·lèsima vegada l'argument de *La monja enterrada en vida*.

TOMÁS ROIG I LLOP

JOVENTUT CATALANA sols posa per condició que els treballs estiguin ben fets per publicar-los. Tothom hi pot col·laborar, mentre senti els delits i les ànsies de perfecció i renovació de la nostra joventut. És, per tant, la revista de tot el jovent català i a aquest li correspon propagar la seva revista.

Portada

Un amic, coratjós i entusiasta, ha vingut a pregar-me que volgués col·laborar a les planes de JOVENTUT CATALANA i jo, naturalment, no he tingut pit per a negar-li el meu concurs, el meu modestíssim concurs. He pensat que complaent-lo, m'honorava jo mateix i que contribuïa, d'aquesta manera, a una obra bella de difusió cultural entre el jovent de la nostra terra. Haig de doldre'm, però, que no l'hagi pogut acontentar del tot, brindant-me, com desitjava, a escriure unes quartilles setmanalment.

Raó? Clara, senzilla i justificada, al meu entendre. Vaig a exposar-la tot seguit.

Per als que, com nosaltres, no tenim temps ni condicions per a dedicar-nos, exclusivament, al conreu de la literatura, per més que sentim per ella una extraordinària fallera i inclinació; per als que, com nosaltres, depenem d'altri i blasmem, en el fur intern, de la sort que ens toca de passar tot el sant dia calculant i fent números que, d'altra part benem, perquè ens porten a taula el nostre pa de cada dia, i per als que, com nosaltres, no disposem de mitja hora per a sentar-nos davant d'una taula a fullejar un llibre i si mai pensem o escrivim una quarteta o un paràgraf ho hem de fer aprofitant el trajecte del tramvia o escurçant les hores de dormir, amb el cap calent i el cervell emboirat per les matemàtiques, per a nosaltres, doncs, escriure un article

setmanalment, amb l'obligació de tenir-lo llest en un termini determinat, és una càrrega massa pesada i un compromís que no podem acceptar amb probabilitats de reeixir.

Serà, doncs, de tant en tant—quinzenalment, potser—que apareixeran les nostres cròniques lleugeres. En elles, en els nostres espuernics literaris, parlarem "una mica de tot", s'entén, de tot el que ens veiem amb cor d'enfocar i comentar més o menys garbosament, sense caure mai en la temptació de parlar de coses transcendents, car sabem, a la bestreta, que en arribar al primer replà, tindriem el disgust de topar amb Donya Pedància i el Senyor Ridícul, l'antipàtica parella que assetja i ronda constantment als atrevits.

Lector volgut: Si ets amic de la senzillesa i de les coses humils i més que endinsar-te per intrincats laberintes perdedors en recerca de flors exòtiques, sovint inodores, prefereixes el camí obert i voraviat de flairoses violetes, segueix-me, que estic ben segur que, no solament arribarem a simpatitzar, sinó a ter-nos amics i no cal dir-te que un romiatge fet en bona companyia té tots els atractius imaginables. Si, en canvi, t'agrada més volar per les altures, cerca des d'ara nous horitzons i acomiadem-nos després d'aquest primerencontre casual en què hem tingut el gust de fer coneixença. La flor de la sinceritat és, avui per avui, la única flor que puc oferir-te.

A. BALASCH I TORRELL

N O T E S D E C A R N E T

L'amistat

Una paraula afectuosa, un oferiment, un incident banal, us farà amics. La vostra primera conversa serà un model de perfecció; procurareu mostrar-vos als ulls del vostre nou conegut com a persona de cultura, i fareu tots els possibles perquè pugui dir després, de vós, que sou una persona agradable. En tant, el vostres esforços s'encaminaran a no deixar relluir ni en la paraula ni en el gest, la deficiència dels vostres coneixements, o els vostres defectes i vicis personals. D'aquesta conversa, doncs, en sortireu satisfet.

El vostre nou amic ha estat molt amable, i vós no menys atent. L'endemà, quan us trobi en la societat on vós aneu, us saludarà, us convidarà a asseure-us a la seva taula, i fins us presentarà els amics. Però les seves paraules ja no tindran la bellesa captivadora de la primera vegada.

Si us presenta la seva família, el germà o germana, els pares, tots ells procuraran igualment donar-vos la sensació que sou ben rebut. El vostre amic us ensenyarà els llibres que llegeix, les curio-

sitats que serveix, la cambra on dorm. L'amable acollida us farà ésser més amic amb el vostre amic. Jo el temo aquest moment. Fins ara jo em feia la il·lusió que ell era diferent que els altres, que tenia moltes qualitats, i pocs defectes. El veia més intel·ligent i més home. Fins ara sols coneixia lo bo i millor d'ell. D'ara endavant sabré els seus vicis, les seves passions, els seus odis. La seva vida íntima no em serà desconeguda. La veritable amistat és sinceritat, i jo que vull viure la meua pròpia vida, hauré de fer concessions; on voldria fer una sincera oposició, hi trobarà sols una resistència pasiva; quan voldré parlar seriosament, la seva amistat amb mi el creurà amb dret a interrompre'm amb un senzill estirabot. Tot i amb això, temo que el meu amic se'm faci imprescindible, i vull allunyar-me'n. Jo sé prou bé, que quan faci mesos que no ens haguem vist, podré oblidar-me dels seus defectes, i recordar les seves qualitats. Llavors, la nostra conversa podrà esdevenir altra volta una comunió d'esperit, un seguit de paraules brillants i d'idees clares.

F.-S. FORNÉ

SANT HILARI SACALM. — Sardanes al carrer de la Rectoria, una de les ballades que es celebren setmanalment. (Cl. Ximeno)

LLEYDA. — El notable pianista lleydà Lluís Farrús, que acaba de realitzar amb falgauer èxit una «tournee» per terres de Dinamarca i Alemanya. (Cl. Bergés)

LES PLANES (Girona). — Els nous gegants, regal del senyor Sacrest, empresari del teatre Olympia de la capital catalana. (Cl. Jaume)

SARRIA. — La gran obra dels Exercicis Espirituals. Pares directores i exercitants de la tarda. (Cl. Francari)

EL SOMRIURE DELS DIES

Si, malgrat els temps, els dies tenen els seus somriures. Somriures a voltes sense fel, somriures dolços, plens de bonhomia, somriures de noia barcelonina. Altres voltes, és clar, el somriure dels nostres dies és una mica melangiós, com entelat de llàgrimes i de records. Altres, finalment, els dies somriuen irònicament, misteriosament—i per a nosaltres aquest somriure picardiós és llur somriure més adorable—com si juguessin a algú una mala passada...

Doncs bé, la nostra ploma de cronistes adés banals, adés apassionats, voldria copsar alguns d'aquests somriures fugissers i encisadors, i provar de desxifrar-ne l'amagat sentit.

* * *

Un bon dia els quioscos de la Rambla s'han vist completament envaïts per uns quaderns de cobertes blaves com les ales del fabulós ocell de la illusió, amic dels artistes. I a contar-nos la vida, generalment inquieta i desficiada dels artistes, vénen precisament aquests quaderns. El primer que ha sortit està escrit per Carles Capdevila. Parla de Rusiñol, i, en dir això, no cal dir ja si en serà d'interessant i de divertit. Rusiñol és fet i pastat amb les millors coses de Catalunya: serva la nostra tradició artística en els seus ferros forjats, la nostra parla en els seus llibres, els nostres somnis en els seus jardins, el nostre bon humor en les seves facècies inesgotables... De Carner digué un dia Rovira i Virgili que era un tros de terra catalana feta esperit. De Rusiñol podríem dir que és un tros de terra catalana, feta bellesa, que va pel món encomanant als altres pobles la nostra alegria mediterrània.

El primer número, doncs, dels "Quaderns Blaus" ha estat un encert i un èxit. Ho seran els altres?... Cal només recordar que són dirigits per Marius Aguilar i Carles Soldevila, els dos escriptors més parisencs de Catalunya.

* * *

Al "Goya" fan *Santa Joana*. No cal parlar-ne. Sagarra a *La Publicitat* i a *Quatre coses* l'Esclasans—aquest crític roent i apassionat que li plau de desconcertar-nos—n'han dit coses definitives. Ens cal, però, agrair a Margarida Xirgu que si ella també s'ha lliurat a fer coses d'importació, almenys ens importa belles coses. La Xirgu, al cap i a la fi, sempre és la Xirgu. No haurà estat cosa vana que la seva ànima hagi covat apassionadament les heroïnes guimerianes. L'empremta gloriosa d'aquelles fictícies criatures immortals, ha d'haver restat en ella... Però no parlem massa d'això, perquè ara sí que el somriure se'ns fondria en una llàgrima. Tanmateix podem dar-nos el goig de repetir la nova—escampada

ja per la premsa—que *Santa Joana* aviat parlarà el nostre bell catalanesc, i no per miracle seu, sinó pel fet de les traduccions de Capdevila.

Aquesta *Santa Joana* de Bernard Shaw pot servir per a contrastar que la nostra literatura va ben bé al dia. Vet ací *El meravellós desembarc dels grecs a Empúries*, de Brunet. Aquest llibre potser no és gens influït pel paradoxal escriptor irlandès. Tanmateix, la reacció de Brunet davant de la Història, no és molt semblant a la de Shaw amb la seva *Santa Joana*?...

* * *

I ara, la darrera anècdota que es conta per l'Ateneu. Alfred Gallart—jove prosista, explorador de literatures estrangeres—acaba de descobrir un plagi autèntic de Josep Pla. Es tracta d'una de les narracions més interessants de *Coses vistes*, "Un àngel"—la qual és, sempre segons Alfred Gallart,—la traducció d'un fragment d'una novella de Dostoyewski. Cal recordar que Pla acabava l'alludida narració, de la següent manera: "...i ara no em sé explicar si això és una fantasia, una realitat o un plagi." Qui hauria dit que aquestes paraules amagaven un cinic rept a la crítica?

Amb tot això, el prestigi de Pla no hi guanya gens. Ara els lectors, en fullejar *Coses vistes*, es pregunten: I "La tarda del barret fort", de qui serà? I "L'afer de la pensió Urània"? I "La vida del jugador"?...

Tanmateix aquest plagi de Pla—definit per Roure i Torrent com a escriptor bandararra—té la sort de tenir un talent enorme. A les preguntes dels maliciosos, els incondicionals de Pla responen:

—I els "Retrats", i les originals descripcions de l'Empordà, i "El meu pas per *Les Notícies*", i la "Barcelona vista per un ballari", per qui, que no sigui Pla, poden ésser fets?... Doncs bé, cal afirmar que Pla no desdiu massa de Dostoyewski.

* * *

Tardor. Al defora l'ofrena dolça i pomposa dels fruits. A ciutat, els primers llibres nous, les primeres exposicions, les primeres estrenes... Tanmateix la tardor ens ofereix un fruit encara més dolç que tots aquests. La civilització—la decadència i les metzines de la civilització—i la Natura s'avenen per a ofrenar-nos-la. Són les damiselles noves.

Tots els que fem una mateixa ruta quotidiana, acostumem de trobar a hores idèntiques les mateixes noies. Tanmateix, aquests dies, ens trobem donzelles que uns dies abans eren unes nenes i que ara se'ns presenten amb més pompositats venustes. Adés, tenien una gràcia lleugera i ingràvida, de papallones; ara, tenen una gràcia reposada d'estàtues.

Es la fatilleria del vestits nous. Ella mateixa n'ha restat colpida del canvi, en contemplar-se davant del mirall. Els seus ulls s'han agrandit, admirats, i han descobert el secret d'Eva. Fins aleshores havia somrigut moltes vegades, però mai no havia sabut que el seu somriure seduïa. Ara somriu de nou, i aprèn d'estilitzar el seu somriure.

D'avui endavant esdevindrà més artificiosa. Serà també més amiga de les flors i dels poetes: que és tant

com ésser més amiga dels perfums i de les mentides. I cercarà tots els mitjans per a afavorir-se. Que totes les noies, el primer cop que s'han enrogit els llavis amb l'untuosa barreta de carmi, ha estat en un capvespre de tardor, mentre, a fora, la ciutat s'entela d'una boira de seda, i s'acarminen les fulles dels arbres, i els voltants agafen una blancor malaltissa de perles.

DOMÈNEC GUANSÉ

ENRAONIES

Els nostres joves col·laboradors Tomàs Roig i Llop i Alfred Gallard semblen bessons. Igual tipus, igual rostre, molt semblant la manera de fer. Són moltes les persones que els confonen contínuament.

Sovintejaven per l'Ateneu Barcelonès situacions gairebé còmiques degut a la semblança d'aquests dos bons amics. Les lletres de l'un eren entregades a l'altre, Roig i Llop sovint es sentia cridar Gallard i l'Alfred Gallard sovint era nomenat Roig i Llop. Els dos protestaven i com més deien més creixia l'embull.

Un dia un d'ells, però, ho volgué acabar. Cridà el major nombre de criats disponible i va dir-los

—Busqueu-me el senyor Roig i Llop.

I quan els criats, desesperats—després d'haver cercat més d'un quart per tota la casa—de no trobar-lo, retornaren, dient:

—Vostè dispensi, però el senyor Roig i Llop se'n deu haver anat, aquell contestà:

—Doncs han de saber, senyors—fixin-s'hi ben bé—que En Tomàs Roig i Llop sóc jo!

Pescat al vol en una conversa entre dos intel·lectuals, o millor dit entre dos escriptors:

—Com van els Quaderns Blaus? Sembla que seran un èxit total, definitiu, veritat?

—Sí, amic, sí, esclatant.

—Però voleu dir que tots tindran el mateix èxit com l'aconseguit amb l'ajut de la popularitat de Rusiñol?

—Sense cap dubte; nosaltres així ho esperancem.

—Però voleu dir que per exemple en la personalitat del doctor Andreu hi ha prou pasta per a fer una biografia que interessi als lectors de Quaderns Blaus?

—Si la pasta no arribés, ens queden les pastilles!

Hem llegit i traduïm del llibre d'Alvaro de Albornoz *La tragedia del Estado español*, publicat recentment per la "Editorial Caro Raggio", de Madrid:

—Li ve ampla a la seva senyoria la levita de Gladstone—va dir en certa ocasió Cambó al comte de Romanones, que llavors actuava de cap de l'oposició lliberal al Congrés.

"I el comte de Romanones, amb la seva acostumada agilitat, va replicar al líder regionalista català:

—També a la seva senyoria li ve ampla la levita de Pawell."

Seria bo d'analitzar fins a quin punt tenia raó el comte de Romanones i fins quin punt fou justa la seva contestació.

iii
PROPERAMENT

ELS REGALS POPULARS

que mensualment repartirà

JOVENTUT CATALANA

LES ARTS i LES ARTISTES

Exposició Josep M.ª Mascort

Recordem que l'any passat, En Josep M.ª Mascort va fer una exposició, però gairebé no teníem present la seva pintura. Ara en anar a veure-la ens hem trobat agradablement sorpresos, perquè no obstant la seva relativa juvenesa, creiem que té coses ben pròpies.

MASCORT

L'Illa Meda, petita

Els seus quadros són una lloança contínua a l'Empordà, no perquè l'autor sigui empordanès, sinó perquè aquesta terra de llum i color hi és glossada d'una faiso superlativa. Sense ésser cap líric de la llum, com passa a tants pintors paisatgistes de la seva escola, amb la llum hi fa meravelles: vegeu sinó la seva *Impressió (Illes Medes)*.

On, però, el pintor triomfa i ens demostra la seva guspira i personalitat és en el color. Admireu, si us plau, aquells blaus i aquells morats d'algun dels seus quadros, que més que a les Galeries Laietanes sembla que us trobeu al bell mig de l'Empordà. Té, però, en alguns del seus olis i pastells una llordor distingidíssima i aristocràtica, car aquests quadros es mostren revestits d'una sumptuositat seriosa que ens fa sentir una sensació de pura bellesa. Hi ha *Estartit*,

Carrer de Sant Agustí (Torroella de Montgrí) i Taulats (Torroella de Montgrí), que en aquest aspecte diuen molt en favor de llur autor.

Hi ha a més un sentit de simetria i d'harmonia en aquestes realitzacions. La disposició del paisatge tal com ens la mostra l'autor és la d'un artista que sap triar els temes i que té una retina afinada i un cop d'ull excellent.

Els seus caminals florits, els seus carrers, el seu interior, etc., tot fa creure que és un pintor en formació i que si Déu li dona vida i salut farà grans coses.

A les mateixes Galeries Laietanes hi ha una exposició d'aquarelles que tenen quelcom de notable. Fan bonic, i per a penjar en parets d'habitacions molt il·luminades han de quedar molt bé.

JOMA-BORE

De l'Exposició Internacional de les Arts Decoratives a París

Hom ha pogut constatar en la gran manifestació artística que suara està festejant-se en la lluminosa capital francesa, la importància que el món, obrant

MASCORT

Estartit
(Clixés Estudi Fotogràfic Fullà)

en justícia, ve concedint a les arts decoratives en els seus diversos aspectes.

Certament que a nosaltres ens congratula moltíssim el que en aquest torneig internacional d'art i d'enginy els artistes catalans hi hagin triomfat. És un orgull ben legítim i que cal ponderar a boca plena. Si els llors alenten als artistes compensant-los dels desvetllaments i les hores de febre consagrades a l'art per la bellesa, just és que nosaltres no hi escatimem els nostres i a faisó de llors els hi dediquem els més xardorosos y entusiastes elogis.

Ens considerariem però decebuts en el nostre desig de lloar ço lloable, si abans no tinguéssim uns mots de franc reconeixement i d'afectuosa adhesió per al benemèrit "Foment de les Arts Decoratives" que ha estat com la nau, assenyadament governada, que ha dut a port aquesta sèrie de concepcions artístiques que avui l'Europa admira amb un altre tant d'admiració per a la terra on han estat concebudes.

Que el fet de desplaçar les obres dels nostres artistes a París ha estat una gosadia, qui com En Santiago Marco podria dir-ho? Oimés, encara ens podria explicar l'entusiasta president del "Foment de les Arts Decoratives" mants petits, emprò imprescindible sacrificis, portats a cap amb la millor resignació del món, tan sols perquè Catalunya estigués com cal representada en aquest formidable concert mundial de pobles actius i cultes.

No cal dir, però, que En Santiago Marco pot estar ben satisfet dels seus col·laboradors. L'han fet quedar bé, i quedant bé ell hi queda així mateix el nostre poble, que es troba avui laborant per la seva renaixença davant de l'expectació de l'Europa intel·ligent.

I ara, si deixant-nos de divagacions anéssim a parlar de les obres aportades pel nostre bloc d'artistes, hauríem d'esmentar amb una lleu esgarrifança de joia i d'orgull, els metalls repujats d'En Gargallo, les tapisseries de l'Aymat, les joies d'En Mercadé, els plafons de l'Obiols, les laques d'En Bracons, les escultures d'En Clarà i d'En Martorell, les pintures d'En Bonet, de l'Espinal, d'En Mariné, els vidres de les germanes Euda i Nuri Solé. I ara que parlem dels vidres, què no diríem dels tan celebrats d'En Gol, "el diable del foc" barceloní? Ultra aquesta honorable restallera de noms que formen la nostra més preuada constel·lació en el cel de les arts, podríem afegir-hi les nostres més acreditades ebenis-

teries, la d'En Joan Busquets, de la Vidua de Josep Ribas, de l'Antoni Ibáñez, de la firma "Bastús, Queraltó & Co." i de la casa constructora "Rigalt Bulbena & Co", que elles també, excel·lint-se en les instal·lacions llurs, han contribuït a l'èxit que ens és tant i tant plaent.

Diuen els crítics, que en les tendències ja arriscades, ja simples, posades en boga en aquesta immensa fira d'art, els nostres s'hi han mantingut discrets i assenyats. Això ja ho pressentíem, perquè malgrat tots els pessimismes que ens aclaparen, gràcies a Déu ens queda encara una mica d'amor propi, que és com una engruna de vergonya, d'austera vergonya que ens frena aquests impulsos folls de fer l'*snob* com fa la correntia del món. De totes maneres cal felicitar-nos-en.

Catalunya, doncs, pot restar satisfeta. Les seves arts, els seus bells oficis s'han dignament exposat en la capital de la nació veïna perquè el món els veiés. El món els ha vist i n'ha restat tan complagut que els ha dispensat l'honor d'adjudicar-los un Gran Premi i Medalla d'Or. L'enhonorabona per "Foment de les Arts Decoratives"; l'enhonorabona per Catalunya!

RIBES-PICÓ

Noticiari

—Recomanem la lectura de les declaracions que l'Alfons Maspres féu al periòdic parisenc *Comœdia* (20 d'octubre de 1925) sobre la representació del nostre art a l'Exposició de les Arts Decoratives de París.

—Es prepara un *Calendari Monumental de Catalunya*, amb portada de Feliu Elies i amb una col·lecció de gravats triats per Francesc Martorell.

—Ens diuen que l'exposició de la "Col·lecció Estruc" a la Sala Parés ha obtingut un gran èxit de venda.

Aquest número ha passat
per la censura

El cas de "Bells Ideals"

Heu llegit el "Sagitari" del darrer número de la *Revista de Catalunya*?

Va dedicat per complet a *Bells Ideals*, la novella revista d'autors novells.

Per cert que l'anònim i punyent escriptor ha ben reeixit en el seu desig de rebentada. Potser, però, n'ha fet un gra massa.

Els pobres diables de *Bells Ideals* ja són ben de doldre. Darrera d'una pallissa, una altra i una altra. Dintre de tot, esdevenen honors el que els fan; primer una editorial de *La Publicitat*, després un "Lector diu" i ara darrerament tot un "Sagitari" en una de les més sòlides i prestigioses de les nostres revistes.

Bo és que es judiqui i es critiqui, però cal confessar també que és necessari fer-ho amb mesura i tacte. A Catalunya es fan i es publiquen i s'exhibeixen i circulen obres i coses molt més funestíssimes que aquestes quatre pàgines ingènues, i si voleu històriques, que no han merescut, ni de molt, els honors d'ésser escatides públicament i amb un to tan desprietat com *Bells Ideals*.

I sinó, agafem-nos el cas de *Bells Ideals* com un cas clínic que exigeix guariment d'urgència i anem cuïta-corrents pels senyors de *La Publicitat* i de la *Revista de Catalunya* per a convocar-los a una consulta prèvia. Heu vist per res agreujar-se els semblants d'aquests eminentíssims senyors especialistes? Al contrari, han agafat el malalt amb un lleu somriure d'ironia als llavis i mentre han operat fins han celebrat alguna que altra frase festiva. No cal dir el que el pobre pacient ha sofert en mans d'operadors tan xirois. Es més, fent broma, aquests bons senyors han arribat a pensar-se que més que guarir a un malalt feien l'autòpsia a un cadàver. L'han triturat tant i tant!

Caldrà convenir, senyors crítics, que heu agafat aquest cas amb un zel exageradíssim i que heu diagnosticat sense gota de pietat.

Qualsevol diria, davant dels vostres blames i escarafalls, que *Bells Ideals* és un abort monstruós. No, senyors, no. No és un infant prodigi, però és

un non-nat i, diable, no n'hi ha per a ensenyar-s'hi tant. Fet i fet, aviat això semblaria un infanticidi.

JORIPIC

Les Revistes

Aquesta veu feble que avui es deixa sentir és la que surt somorta de sota terra; és la veu d'un empresonat. Per un excés d'optimisme, vull ajuntar la meua veu amb la dels que hauran d'engrandir la terra, esmerçant-hi el seu esforç.

La pornografia s'ha estatjat triomfalment arreu de Catalunya, com una cosa indispensable per a la vida. Es de plànyer que un poble de tan bon sentit com el nostre, es vegi envaït per aquesta pesta que tant fa decaure la generació present.

El setmanari o revista que porta a cap una tasca cultural moralment patriòtica, no té vida. El que sols en el nom ja porta un mot de depravació, s'escampa com mosques sobre la mel.

Es que el nostre poble no té consciència dels perills que porten aquelles fulles als ulls de l'infant? Es que aquests homes d'avui, aquests joves de l'esport reconstructiu que es diuen "homes forts", no es donen compte de les constants decadències que porten? I aquests estudiants que ells mateixos omplen les planes d'una literatura poca-solta, embustera i nacrada d'immoralitats indecentes, què pensen? I aquests que demà hauran de guarir-nos d'unes malalties nascudes de la depravació que ens envolta, què fan? Aquests són els que amb la seva passivitat o exemple donen vida a la pornografia. Aquests que s'haurien d'encarregar de l'engrandiment de les ciutats, fan créixer la tivantor d'una literatura vergonyosa.

Però aquests són els menys; el nostre poble, que temps ha sembla que tanqui els ulls davant la veritat, és el que espera amb angúnia l'aparició d'aquelles planes, plenes d'una brutícia detestable.

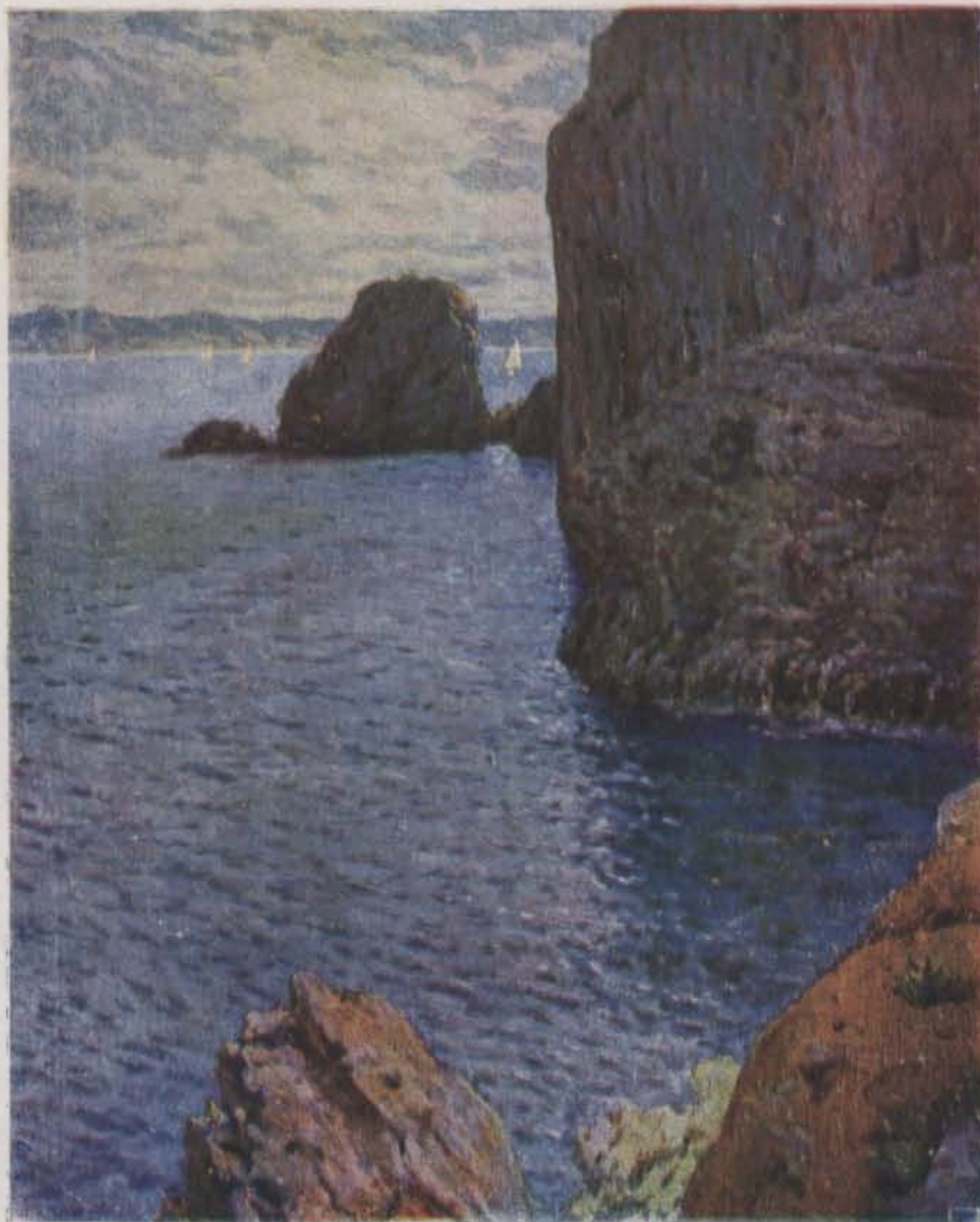
A una mare hom la deu allunyar dels perills que l'envolten, de les malalties que un cop d'aire li pot portar, si se l'estima de veritat. Catalunya avui corre el perill de caure a l'abim d'una decadència. A Catalunya hi corre un aire pornogràfic que l'empastifa, i això no ho podem permetre els que l'estimem.

EMILI VILASECA

ASSABENTEM ALS NOSTRES LECTORS
haver canviat novament la nostra adreça. D'ara endavant és
FONTANELLA, 10, 2^a, 2^a - BARCELONA
on podran dirigir-se per a tots els afers de nostra publicació

CAP DE LA BARRA (Estartit)

Autor: J. M. Mascort
(C íxé facilitat per l'Ateneu Empordanés)

SEU DE BARCELONA (Un pati)

Cl. J. Artigas Carbonell

ERMITA DE SANT NICOLAU (Ametlla del Vallès)

Cl. Ricart Baguer

TOSSA, « El Codolar »

Cl. S. Jordi

BLANES, « Punta d'Àguia »

Cl. F. Borda

El miracle dels clavells

Ara els clavells havien florit ja i Adelina els recomptava àvidament, amb els ulls plens d'un íntim recobriment d'esperança.

N'hi havien una dotzena, però talment semblava que la vermellor n'abarqués una més grossa quantitat. Almenys així ella s'ho imaginava des de la seva cambra, amb el pensament sempre desbordant de malalta enfebrosida, car encara no hem dit que Adelina havia estat molt i molt delmada per un gros sofrir i que avui era el primer dia que el metge li permetia de sortir al defora.

Prou se li coneixia, però. Estava ullerosa i les mans li tremolaven d'esma amb un lleu batec que l'esporguïa tota. També estava pàl·lida i blanca, gosariem dir com un llir blanc, si el lector ens permetés aquesta comparança ja tan usada, però d'aquesta mena d'ésser no podia fer-se'n cabal. Altrament Adelina sempre ho havia estat de pàl·lida i blanca i d'això ella interiorment fins n'estava més que il·lusionada. El que no havia estat mai era tremoladissa com avui que, tant sí com no, portada per la fallera d'amanyarar les seves flors ben amades, no havia callat fins a obtenir el consentiment de la seva mare, d'aquella mare tan bona que no li sabia mai negar res.

De veure-les bé les veia prou cada dia, fins i tot quan ajeguda en el seu llitet, amb una petita incorporació en dominava perfectament les dues rengleres dels terraplens amb testos, que formaven el seu jardí—llarg i estret com un caminó florit dels cels;—però pensava ella, que una cosa era donar-hi l'esguard enyoradís i l'altra esbossar-les amorosament, aixiribir-les amb uns regalims d'aigua o bé poder-les tenir al davant com unes parladores amigues que, tot acariciant-les, li diguessin d'una fàisó perfumada les més belles cobejances del seu cor adolescent.

I era així de tal manera pregona aquella impressió que n'experimentava la gentil Adelina del seu festeig matinal amb les seves enamorades flors, que per molt que féu no pogué sostreure's a la trista recordança que li encomanaven els clavells seguidament els veié tan esbatanats i vermellosos.

Semblava un record de quatre dies fixant-se només amb la intensitat de visió que en servava encara, però era d'un any justament. Sí, aquell mes de maig l'acomplia gairebé un any en què florí i es desflorí d'una manera incomprensible el seu primer amor.

Josep Maria s'anomenava el que tant havia estimat i estimava encara vehementíssimament Adelina i amb tot i la prodigalitat d'afectes que d'ell en rebia, aquell idilli de joventut s'havia estroncat sob-

tadament matant en flor les més jolives il·lusions de la seva ànima jovençana.

I doncs com s'havia esdevingut aquell acabament inesperat? Això és precisament el que no arribà mai a comprendre Adelina tenint en compte la bondat a tota prova d'ell i a més les múltiples demostracions de sincer amor que d'aquest havia rebut.

Recordava només com si les sentís encara repercutir en el seu cor amb un so funerari, aquelles darreres paraules que li digué ell, tot acomiadant-se amb una fredor desacostumada:

—Adelina, oblidem-nos! Hi ha un obstacle que s'oposa al nostre amor...

Rera les quals, deseixint-se resoltament de les mans d'ella, cuità a abandonar-la, deixant-la somicant en mig el caminó estret i llarg i davant per davant d'un intens bategar de clarors vermelles dels clavells, únic testimoni de la desventura i del dolor que l'aclaparà des d'aquells moments.

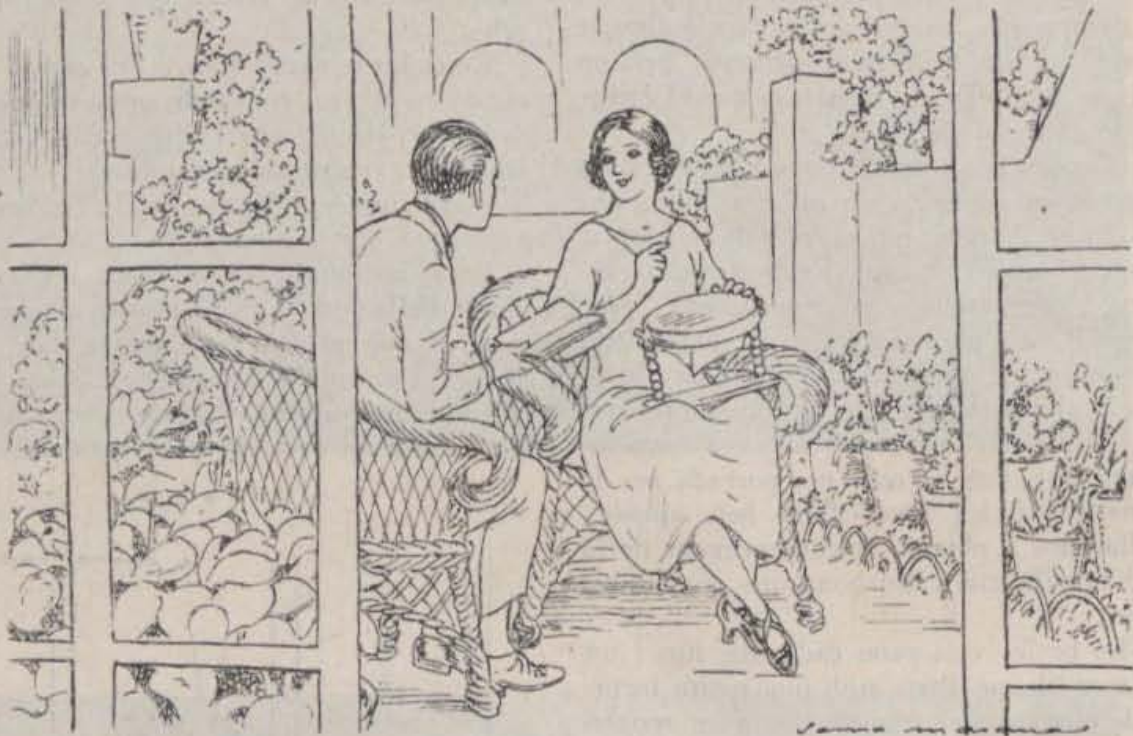

Aquell dia a Adelina Nostre Senyor li havia reservat una gran ventura i qui sap si era en pac d'haver-li demanat tantes i tantes vegades, enfevorosida, li donés almenys una mica de claror en aquell trànsit dolorós que li feia trista la vida. Fos com fos, el cert és que acabava de rebre un plec de llunyes terres i que aquest plec contenia no menys que una lletra del seu Josep Maria.

Visiblement emocionada l'obrí i tot seguit de començada la lectura es veié com el seu rostre definia una expressió d'agraïment i d'esperança com

perquè fossis feliç amb algun altre veient la meua "ingratitude". Altrament, què n'hagués tret de fer-te sofrir dient-te la veritat? Sabia que tu tampoc eres forta en aquells moments per a aguantar un cop així i a la vegada amb aquesta incertesa del meu viure et deixava, per qui sap quan, lligada a una paraula que no hagueres volgut trencar mai...

"Però qui hi pensa en el passat quan el present es així tan falaguer... mes no pas per a mi? Ara me'n donc compte del mal que em vaig fer també callant el que ja saps vaig callar. Altrament, romput que

no l'havia tingut mai. Tant fou així que la seva mare, que no la deixava d'ull, s'interessà vivament per aquella lletra que, malgrat i ésser escrita febrament, demostrava una bonesa de sentiments extraordinària.

Venia datada a Suïssa i deia així:

"Estimada Adelina: Al cap d'un any—ho recordo prou bé—torno a donar senyals de vida, quan ja em creia que de fa molt temps la meua ànima se n'hauria volat a donar comptes a Déu.

"No t'ho vaig dir mai, per a no entristir-te, que estigués malalt, i, amb tot, ho estava molt, segons vaig saber a darrera hora. El meu mal—em donà a endevinar el doctor confidencialment—era d'aquells que ataquen els pulmons i que no donen lloc a cap esperança positiva. I tant com en sofria d'haver-te de deixar!...

"Jo sé que hauràs sofert també molt durant aquest temps pensant en el motiu del meu inexplicable comportament. Vaig preferir, però, dir-te el que et vaig dir a no confessar-te la veritat nua, dient-te que no estava bo. Així et donava peu a dubtar del meu amor i et deixava el camp lliure

fou el compromís per part meua, quin altre lligament restava que et fes acariciador el meu record? I essent així, puc tenir-la avui aquella confiança que seràs la de sempre per a mi?...

"I amb tot tinc una gran fe i una gran esperança que així ha d'ésser i que com jo no m'hauràs pas oblidat gens, que t'he recordat cada dia més i més vehementissimament. I mira també quina agradable coincidència s'hi ajuntava a la teua constant recordança! Suïssa, com ja t'he explicat mantes vegades, país de neu, és a l'ensem país de flors. Les més belles coloracions, els més delicats perfums embaumen els camins i en la Casa de Salut on jo resideixo n'hi ha també de tota mena i amb una profusió encisadora. Es com una desbordant invasió que en silenci avança ordenadament per tots els compartiments i avui les veus guspirejar en la llargueruda terrassa esbatanada als grans horitzons i demà ja et somriuen en el propi corredor com una esperança de millors temps, després t'acompanyen en la sala de lectura i ja es pot dir que, amables com són, no et deixen mai enlloc...

"D'aquesta invasió pacífica no se'n podia escapar el meu finestral, obert sempre a les sanitoses filtra-

cions de l'alta muntanya, i un dia, meditant absort en les llargues hores solitàries, vaig descobrir en l'angle oposat on jo estava, una planta en plena creixença, oferint-me en aquella llangorosa tarda d'hivern l'eclosió vermellosa d'una poncella... El cor em féu un salt com d'un ensurt en apropar-hi els meus ulls, no pas del tot serens. L'endemà a trenc d'alba, en apuntar-hi el sol, s'era oberta del tot i el ventijol de la matinada la feia tremolar com un ocellet que acabés d'obrir les ales: era un clavell, era un clavell vermell, d'una vermellor tan viva, que em recordà seguidament els del petit hort dels nostres amors.

"D'aleshores ençà també el meu mal féu un gran tomb i amb una lentitud que cada dia era menys lenta la vida tornà a somriure al meu entorn. Aquella planta ja no es mogué més de la meua vora i donà amorosament altres i altres clavells, a quin més formós. La meua salut també com si depengués d'ella, anava donant nous i més positius senyals de vigoria, fins que ha arribat avui, que ja completament restablert em decideixo a escriure't, amb tota l'emoció que impliquen aquests transcendents moments en els quals es decideix la sort de la meua vida, per a dir-te el meu retorn proper.

"M'esperes, doncs, Adelina?... Digues que sí, que els clavells m'ho han dit aquesta matinada en descloure's una nova poncella i ells no poden mentir; altrament no floririen, ni haurien fet florir tantes i tantes esperances en el cor del teu fidel, *Josep Maria*."

* * *

Adelina i Josep Maria eren avui asseguts, un davant de l'altre, en el jardí que ahir veié començar llur festeig, estroncat sobtadament per un voler de la divina Providència.

Ella també com ahir brodava, però avui ho feia d'una faísó diferent. Ell, llegia i de quan en quan aixecava els ulls per a contemplar-la a pler. En una d'aquestes ocasions Adelina l'ha esguardat, fent-ho, com mai, plena d'una íntima felicitat.

Han somrigut aleshores, no deixant de mirar-se fit a fit, com ahir, però avui amb una més gran complaença, i com ahir s'han donat les mans, després, però avui amb una més estreta i duradera efusió...

Rera d'ells una munió de branques entrelaçades en una mateixa tanca de germanor, retallaven un meravellós decorat de colors vermelles. Eren els clavells de la salut retornada i els de l'esperança assolida; eren així mateix els clavells de la nostra Catalunya i els de la bella Suïssa que brandant com banderoles llurs caparrons perfumats, celebraven en la més perdurable de les aliances, aquell retrobament de dues ànimes.

P. PUJOL I CASADEMONT

(Il·lustracions de Serra Masana)

En el pròxim número publicarem

LA CLAROR DELS SEUS ULLS

del mateix autor.

UN COMENTARI DEL NOSTRE CANVI

Crec oportú, demés de l'editorial que es publica en aquest mateix número, un comentari del nostre canvi. Curt, però concís; clar; sense cap ressonància literària. No m'anima més que una cosa: justificar-me davant dels milers de llegidors de JOVENTUT CATALANA, de la pèssima manera que els ha estat presentada la revista d'un temps ençà.

Les dificultats amb què tothom lluita en llançar al públic una revista com la nostra, màxim si ella és ben acollida pels llegidors, no han de trobar solament ressò en la venda, subscripció i anuncis. Es el seu format, l'acurada presentació i ella, en pes, qui ha d'ajudar al director en la seva tasca, acompanyada de la col·laboració.

El primer, JOVENTUT CATALANA no ho va poder trobar durant la seva segona època; el segon, era fàcil

d'assolir-ho, però el primer s'hi resistia i no fou possible arribar-hi.

Per això, amb aquestes ratlles, hom vol fer constar la seva inhibició de totes les culpes. Els nostres clams de millorar la publicació no eren escoltats; les nostres ganes d'oferir al públic la *Revista que mancava a Catalunya* no foren ateses i JOVENTUT CATALANA sortia migrada, cara, i sense una amor a tot ço nostre. Es indiscutible que qui podia i no volia fer-ho en tingué la culpa.

Ara, però, podem oferir als nostres llegidors una revista com l'hem somniada, i no som precisament nosaltres qui hem de vantar-nos de l'esforç i el salt que hem donat. Es a vosaltres, llegidors amics, que us toca dir-nos si JOVENTUT CATALANA és o no la VOSTRA REVISTA.

JOAN TRULLÁS RIERA

LES ELEGANCIES FEMENINES

SECCIÓ A CARREC DE LA SENYORETA MARIA SALA

Hem de felicitar-nos que els vestits augmentin llur volada en la seva part posterior; és una novetat, puix trenca la monotonia de la visió a què estàvem acostumades.

CREACIÓ LELONG. *Biern* confeccionat amb trashadon de *Rodier*, beige i marró. Colls i punys d'astrakan castany

MODEL JENNY. Vestit de vellut groc; l'abric és de vellut negre folrat de vellut groc

Es gairebé indispensable que els trajos harmonitzin amb l'abric que els ha d'acompanyar. Si bé no tothom es pot fer confeccionar trajo i abric alhora, almenys, aprofitant el color i mostra del teixit de l'abric o vestit que ja es té confeccionat, s'escolleix un color que s'hi adigui, renovant, això sí, la forma llur.

En el cas de voler-se reformar un trajo de la finida temporada, que té l'inconvenient de la poca volada de la falda, queda la solució de fer-hi plecs, i per a adquirir el material que ha de servir per a fer-los, si no es troba teixit d'igual color, se n'adopta un de la mateixa qualitat i diferent gradació de to, que serveix per a l'interior dels plecs,

tal com demostra el model de la casa Lelong quin croquis donem. Naturalment que hi ha moltes altres maneres de solucionar-lo aquest inconvenient. Hem donat aquesta idea aprofitant l'èxit actual dels plecs; plecs *creux*, ja siguin exteriors o bé interiors, grups dels mateixos, retinguts per un brodat, a partir del qual es desfan els plecs.

Hi ha trajos qual faldilla, a dalt, va amb frunzits minúsculs o nius d'abella: són una mostra dels diversos procediments que s'usen per a contribuir a donar volada al baix dels trajos, que, com hem dit en altra crònica, és la característica de les noves confeccions.

La forma de coll anomenada *barca*, que fins ara s'ha emprat amb profusió, ja no es porta. Són indicats els colls en forma de *V*, posats en relleu per mitjà de brodats fins, i els colls alts i tancats, els qual és probable que ens causin angines, però que és lògic s'usin a l'hivern, el mateix que les mànigues llargues en lloc de les curtes; l'ús d'aquestes, tan propi a l'estiu, ja comença a decaure en plena

MODEL WORTH. Vestit de llana fantasia en blau i groc; per adornament, botons daurats i cinturó de culro

estació. Veurem, doncs, mànegues llargues amb punys allargats, volants de punta i vaporoses *ruches* de tul, caient graciosament damunt la mà; en fi, una gran varietat d'ornaments en les mateixes.

També es va estenent l'ús de les armilles; n'hi ha de teixit a coloraines, forma creuada, o bé ornades amb un rengle de botons. Es confeccionen en oman, cabritilla i vellut (essent el preferit per a tota classe de confeccions el de seda i molt flexible) i tota mena de teixits fantasia: són un bonic com-

plement de les jaquetes, abrics i dels vestits de carrer.

En models per a la nit, els trajos, acompanyats d'abric o de capa, es duran totalment vorejats amb grosses flors de roba d'un sol color, però més fosc en el colze, o bé brodat amb fil metàl·lic.

Hem d'estar satisfets amb les innovacions que dicta la moda: afavoreix els nostres ensomnis de bellesa, i ens fa esperar nous esclats de la hivernal fantasia.

JOVENTUT CATALANA solament encabirà en les seves pàgines els originals que a judici de la direcció siguin publicables i estiguin escrits amb lletra clara o mecanografiats. Es condició imprescindible també que vinguin, quan menys, sense faltes ortogràfiques i amb un límit prudent de faltes de sintaxi. Això alleugerirà la nostra feina titànica de correcció i així JOVENTUT CATALANA podrà sortir més lliure d'impureses idiomàtiques. Així és que recomanem a nostres col·laboradors espontanis que abans d'enviar-nos cap treball s'hi mirin una mica.

DE FUTBOL: El partit Selecció - Europa a benefici de Xavier Bonet

Un moment interessant del partit

Xavier Bonet, acompanyat del capità de l'«Europa» i l'àrbitr abans de llançar el «Kik-off»

Sastre, del «Gràcia F. C.», en una de les seves grans jugades

DEL MOMENT ATLETIC ACTUAL

Parlant amb En Raimond Caballé (Leónidas)

Ex-secretari del Comitè Provincial de la Federació Catalana d'Atletisme i del Comitè tècnic de la Confederació Deportiva

Després del primer *match* internacional d'Atletisme, disputat per l'equip espanyol el prop passat diumenge contra Portugal, hem cregut interessant recollir qualque opinió autoritzada respecte del dit *match*.

La casualitat féu que ens topéssim—valgui la paraula—amb un significat ex-federatiu i volgut company en la premsa que amaga son nom sota el pseudònim de «Leónidas», popularitzat dintre nostre món atlètic, a qui pregàrem ens digués quelcom relacionat amb el vulgarment nomenat «parent pobre de l'esport».

Com era d'esperar, amablement es prestà a «l'interrogatori».

Heus aquí el que ens manifestà nostre bon amic: —...?

—Concedeixo al *match* una importància extraordinària i això fa que molt m'hagi alegrat nostra victòria, si bé pel fet de no actuar els dos equips complets, resti aquesta importància més en l'ordre moral que en el material.

—...?

—Això és. Considero el *match* com un magnífic pròleg del que podem arribar a ésser. Això ja és prou.

—...?

—Els millors a Madrid foren Ordóñez i Irigoyen, seguint en ordre de mèrits nostre Miquel. La valor conjunta dels nostres no podem establitzar-la amb prou coneixement de causa, puix el *match* no ha registrat certament cap resultat notable.

—...?

—Per a valorar exactament el nivell de nostre atletisme i pels motius abans dits amb respecte al *match* Portugal-Espanya, millor és prendre com a fonament els darrers campionats d'Espanya disputats a Berazubi.

—...?

—En velocitat pura destaca d'una manera clara i que no deixa lloc a dubtes l'excellent tasca del guipuscoà Ordóñez. Les marques en 100 i 200 metres acrediten per sí soles a un *sprinter*. La de 200 metres especialment ens posa quasi al mateix nivell de les nacions que marxen al cap en matèria d'atletisme. 22" 1/5 és un temps boníssim en tot el món i l'atleta que l'aconsegueixi ha de fer forçosament els 100 metres en menys de 11", com esperem no trigarà a succeir si Ordóñez treballa de ferm.

—...?

—Es troba actualment el simpàtic guipuscoà en la plenitud de les seves facultats, i opino sincera-

ment que Espanya té campió i *recordmen* per a estona. No crec equivocar-me en afirmar que abans dels propers campionats d'Espanya, Ordóñez haurà rebaixat son propi *record* de 200 metres i el de 100, que pertany a son paísà Mendizábal.

—...?

—El seu més caracteritzat rival és sens cap dubte el català Junqueras, que en ambdues proves posà en seriós compromís al guipuscoà, obligant-lo a "forçar la màquina" fins el punt de correspondre-li bona part de l'honor de les belles *performances* realitzades. Estic per a dir que Ordóñez no hauria assolit les magnífiques marques que obtingué, de no haver-li trepitjat els talons el *recordmen* de Catalunya.

—...?

—Sense cap dubte, Junqueras constitueix una gran esperança. Es encara jove i les seves actuacions atlètiques sols són d'uns tres anys escassos. De la lluita amb homes de la talla d'Ordóñez pot i deu treure Junqueras moltes i profitoses ensenyances, el que equival a dir que el seu entrenador ha de procurar-li carreres amb atletes de categoria, i fer-li adquirir quelcom més de fons, per a resistir l'esforç final en els 200 metres.

—...?

—La manca de corredors de velocitat perllongada es deixa sentir des d'un temps a aquesta part a Espanya. El *record* del guipuscoà García (51") tant de temps establert, ens ho demostra palmàriament.

—...?

—Ni Larrabeitia, ni Careaga, ni Leyra, els millors homes damunt la pista del magnífic estadi tolosà, es mostraren com perfectes corredors d'aquesta distància, emprant un temps francament dolent i que no ens fa concebir per ara grans esperances.

—...?

—També en mig fons i fons comencem a comptar amb bons especialistes, capaços de competir dignament amb atletes de renom universal.

—...?

—Miquel, Palau, Velazco, Palma, Diéguez, Andia, Bellmunt, Arbuli i algun altre, formen, especialment en fons i *cross-country*, un admirable conjunt. En el *record* de tots està el *cross* Olímpic i tantes altres proves internacionals disputades en els darrers anys, en les que els colors hispans han compartit els llores de la victòria amb potentíssims equips estrangers.

—...?

—Pel que es refereix a pista, tres homes sobresurten de la totalitat. Són aquests, Miquel, Palau i Diéguez, els tres *recordmen* d'Espanya que tant han contribuït a enaltir l'atletisme espanyol i quals marques, especialment les de Diéguez, són de positiu valor internacional.

—...?

—En salts i llançaments, es deixa sentir la pressió conjunta biscaïna. El *record* de salt d'alçada del biscaí Irigoyen, d'un metre 81, no ha estat aconseguit en els campionats de França i crec jo no ha arribat encara l'Irigoyen al seu límit i poc trigarà a superar son propi *record*.

—...?

—Irigoyen, Yermo, Robles, Artiach, Olivella, Roca, etc., són indubtablement els millors, si bé tan sols el primer pot actuar amb probabilitats d'èxit davant dels atletes d'altres països.

—...?

—Bru i Juanin en la javalot, Llorens i García Doctor en el martell i Eisaguirre i Montino en el pes, són els que sobresurten en els llançaments, en els que encara ens manca aprendre molt.

—...?

—El triomf de Biscaïna en els campionats d'Espanya, no crec representi una neta superioritat dels atletes bascs damunt els catalans, sinó tan sols una millor i més acurada preparació. L'entusiasme grandíssim posat de manifest pels biscaïns tingué bona part de "culpa" de que Catalunya perdés a Bera-zubi la supremacia de l'atletisme nacional. La general apatia demostrada pels dirigents de l'atletisme català, féu que no es tingués la més mínima cura en l'entrenar a nostres homes.

—...?

—No vull creure que la Federació Catalana d'Atletisme es donés compte abans dels campionats de la gran responsabilitat que contraïa en descuidar l'entrenament de nostre equip i sols carrego a imprevisió la *debàcle* de Tolosa; la culpa existeix, això sens cap dubte; ara que aquesta culpa és mínima si es vol, encara que tinc por no puguin els federatius justificar-se degudament davant l'Assemblea general que tindrà lloc el proper dissabte.

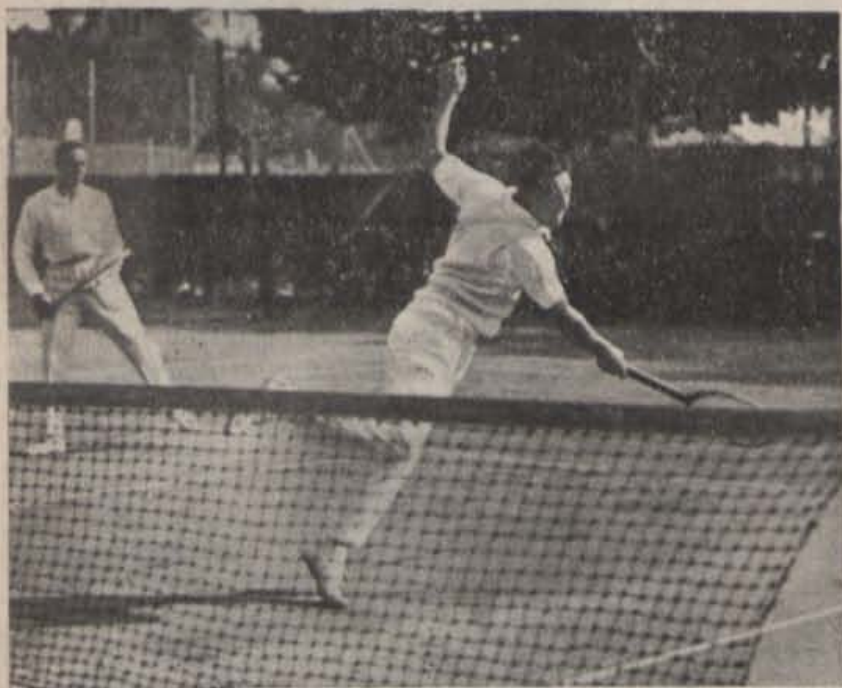
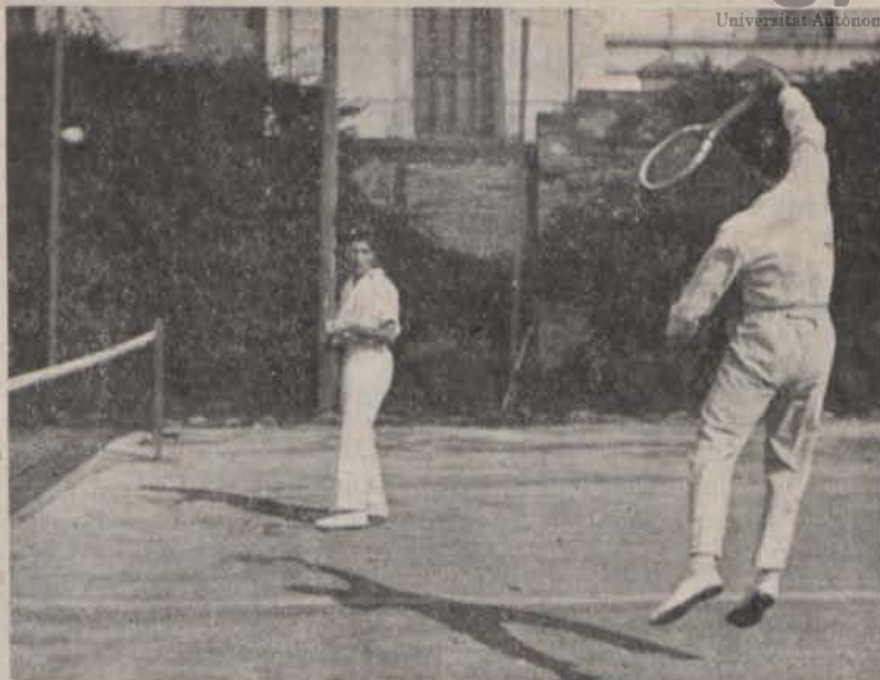
—...?

—Conceptuo jo que a Catalunya no sobren homes capaços de portar endavant a nostres atletes, però tampoc crec que no existeixin. El precís és que, junt amb el treball burocràtic, es llancin els federatius a les grans organitzacions o almenys procurin que aquestes es portin a cap sota son patronat i escrupulós control. I això, francament, és més delicat i més molestós del que a primer còp sembla. I ho sé per pròpia experiència!...

—...?

—Sens cap dubte; mentre manquin pistes poc pot fer-se en el terreny pràctic; però és precís fer quelcom, puix així ho reclama imperiosament nostre bon nom atlètic.

.....
Aquí posarem terme a l'entrevista. No cal dir que l'estreta de mà més afectuosa tancà nostra llarga *causerie*.

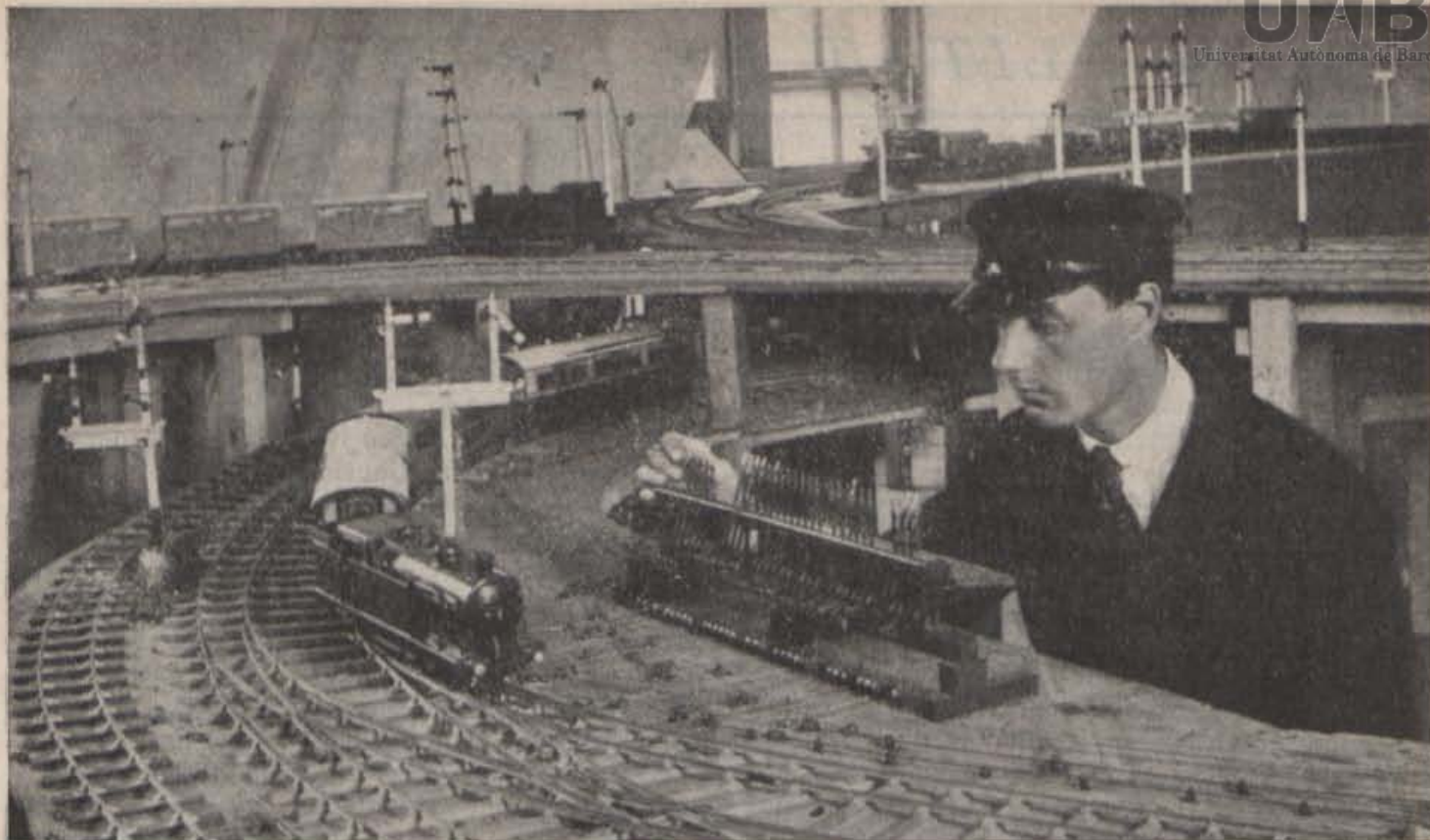

LAWN-TENNIS

EL CONCURS INTERNACIONAL
DE LA R. S. S. POMPEYA

Diverses instantànies dels partits amb
l'equip alemany «Manheim», que ha obtingut
una brillant victòria damunt nostres
colors

(Clixés Serra Bertrán)

UN TREN - MINIATURA

Ci. Vidal

Aquest empleat de ferrocarrils ha confeccionat, a força de paciència, un veritable tren-miniatura que funciona exactament com si fos establert en un servei públic

Un «groom» gegant d'una acreditada casa parisenca, acompanyat del nan «Paquito», els quals constitueixen un mitjà de publicitat original

Ci. Henri Manuel

INFORMACIÓ ESTRANGERA

Una bellesa, de l'alta societat de Bulgària

Ci. Vidal

DICK TURPIN

Superproducció « gegant » de la marca FOX, interpretada per TOM MIX i el seu cavall TONY (Malacara)

ARGUMENT

Dick Turpin, príncep de l'aventura, extraordinari heroi de llegenda!

Dick Turpin, l'etern burlador emmascarat de la justícia, el de les gestes incomptables, el protector dels dèbils, el defensor dels oprimits, el terror dels malvats i dels prevaricadors, l'ídol de tot un poble!

L'acció d'aquesta pel·lícula, que és la més bella i la darrera de les seves aventures, data gairebé de dos cents anys i es desenrotlla a Anglaterra...

Dick Turpin, del qual pocs poden vanagloriar-se d'haver vist la fesomia, opera preferentment en els boscos que atravessa la ruta de York. Monta sempre la seva euga *Black Bess*, prodigiós animal al qual els obstacles no deturen jamai. El ric que passa per allí és després de les seves joies i diner, que serveixen per a remeiar les misèries dels que sofreixen i dels desgraciats.

Dick Turpin—quin nom és tan conegut i venerat com el del mateix rei d'Anglaterra—no ha atemptat mai contra la vida humana. La seva audàcia és infinita i el seu valor no té límits.

Aquell dia, emmascarat, pistola en mà, comença per detenir el bisbe de Londres per a entregar-li tres borses plenes d'or; la seva ofrena als pobres del més alt dignatari de l'Església.

Una segona carrossa va detenir un xic després. Qui l'ocupava, el riquíssim lord Churlton, cruel per a les gents de baixa condició, va confessar-se vençut i va buidar, també, la seva borsa.

La diligència que va seguir era ocupada pel cavaller Crab, home avar, qual suprema aspiració és casar a la seva formosa neboda lady Alice amb el noble lord Churlton.

Uns bandits detenen el pesat carruatge i resolen raptar a Alice i a Sally, la seva dama de companyia. Dick Turpin surt d'improvis i posa en llibertat a les dues jovenetes. La seva bravesa entusiasma fins a tal punt a lady Alice que, confiant-se a ell, li diu que prefereix morir abans de casar-se amb

lord Churlton i el bandit gentilhome decideix defensar-la i protegir-la.

A la taverna del "Lleó Roig" Dick Turpin s'enfoca amb la policia, Churlton i Crab i afavoreix la fugida de lady Alice, disfressada de lacai. Finalment, s'amaga a Londres, on ha estat posat a preu el seu cap i on, buscant-lo, resten en moviment totes les forces armades. Tom King, jove aventurer amic seu, li ofereix el seu valios ajut. Dick Turpin substitueix a un boxejador que Tom King vol llançar. Dick Turpin, assistit per lady Alice, que passa per un dels seus ajudants, amida les seves forces en el "ring" amb el famós *Projectil*, campió d'Anglaterra, i el derrota. Però, en el mateix moment que és proclamat

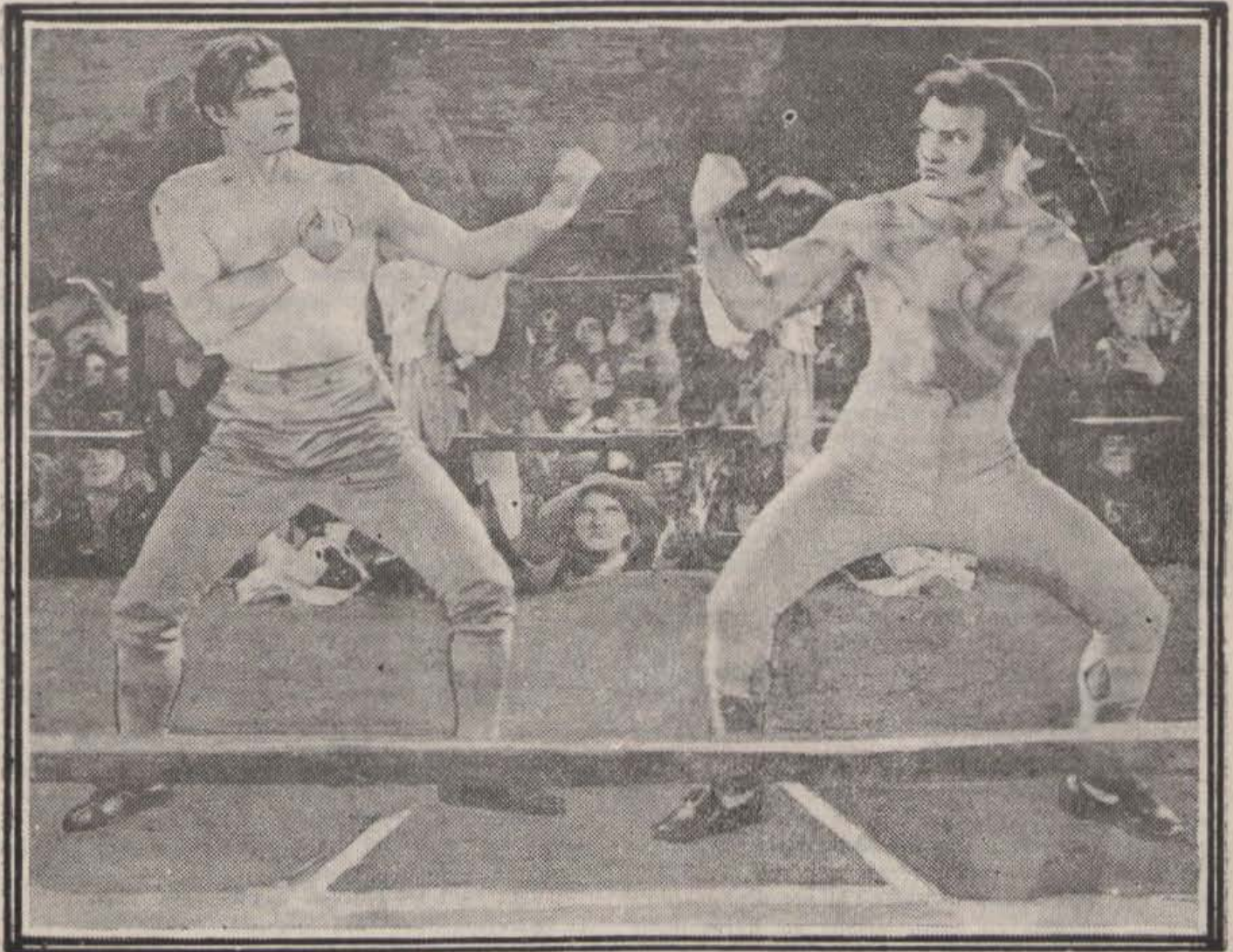
mat campió, arriba lord Churlton i els seus esbirros. Dick Turpin tira sobre el públic tot el diner de la borsa que acaba de guanyar i, com que en recollir les monedes la gent no deixa passar la policia, aconsegueix escapar-se i salva novament a la que estima i a Tom King, enamorat de Sally, la dama de companyia.

Victima d'una traïció, nostre heroi cau en una emboscada i és agafat, tancat i condemnat a mort.

Hores abans de la seva execució arriba al seu

força armada, és tret del calabós i conduït al garrot. La gernació aplaudeix el seu heroi. Mentrestant, en una taverna, Tom King emborratxa al butxi i el reemplaça.

En el precís instant que la corda ha d'ésser-li posada al coll, un moviment es produeix en la multitud. I Dick, amb la complicitat dels seus amics, fuig, arrossegant al seu darrera un núvol de guàrdies, soldats i públic. Per fi ha trobat a la seva meravellosa euga *Black Bess*. La persecució és en-

calabós una dona qui diu ésser la seva mare i que ha obtingut la gràcia d'aquesta darrera entrevista.

Però no és altra que Sally, disfressada. Li diu que lady Alice resta presonera en el castell de York, on lord Churlton es casarà amb ella l'endemà. Tom King vetlla; treballa a l'ombra. Que Dick Turpin es disposi a tot i s'intentarà l'impossible per a salvar-lo.

L'hora de l'execució ha arribat. Dick, voltat de

guniosa. Un a un els seus perseguidors van abandonant la cursa infernal. Pareds, precipicis, torrents, res disminueix la velocitat vertiginosa de l'euga de Dick, que prop del castell de York és tocada per un tret dels perseguidors. Nostre heroi ha de recórrer a peu els darrers kilòmetres. Però arriba a temps de llibertat a l'aimada, per a emportar-se-la a França, on viurà una vida tranquil·la i sense entrebancs de cap mena... — T.

JOVENTUT CATALANA

és la única publicació que publica arguments de pel·lícules i noves cinematogràfiques en la nostra parla

PREGUNTES i RESPÒSTES

P R E G U N T E S

645. *Jordi Brú* voldria saber la lletra de la poesia de V. Andrés Llobet titulada "El meu hereu".
646. *Montserrat J.* vol conèixer l'adreça del novell poeta Jaume Fabregó.
647. *Girasol Gracienc*a també s'interessa en saber els domicilis dels jugadors del "F. C. Barcelona" Sagi-Barba, Alcàntara i Samitier.
Demana també a algun dels nostres llegidors de Cabrera de Vilassar de Mar, dues vistes del "Castell de Burriac", volent satisfer totes les despeses que ocasioni la tramesa. Li interessa conèixer algun llibre que enumeri totes les muntanyes i coves existents a Catalunya, amb fotografies.
La mateixa voldria un model de carta, en alemany, per a demanar el retrat a una artista cinematogràfica. I, per fi, les lletres de les sardanes "La joia de l'Empordà", "Pels cims de Camprodon", "El bac de les ginestes" i "L'adéu a l'amiga".
648. *Soledat Delmar* voldria conèixer la lletra d'una poesia que sols sap comença així: "De tres germanes que en són—a l'hostal de la Marina—la mitjana i la més gran—ja tenen qui les estima.
Així mateix demana la lletra de "Pel teu amor", que en aquesta secció ja hem publicat.
Ens demana, demés, els veritables noms dels nostres col·laboradors "Nasroent", "Guet-hu", "Fray Joan Despreciat", "Joan de Barcelona", "Màrcius", "Ermengol de Provençals" i "Alegret".
649. *Barballanc de Sallent* ens pregunta els motius que va tenir el "F. C. Barcelona", per a adoptar els colors blau-grana del seu equip. Són simbòlics?
El mateix li interessa referent a la "U. S. Sans". Algun dels socis d'aquests clubs l'hi pot dir?
Demés, pregunta els partits jugats pel Barça desde la seva fundació; en el seu camp i en els forans; els guanyats, perduts i empatats.
650. *Jove Colomi*, amb adreça a l'arrabal de Marian Miralles (Casagran), de Santa Coloma de Queralt, voldria sostenir correspondència amb senyoreta, per a practicar l'idioma.
651. *Moreneta Colomina* desitjaria sostenir correspondència amb jove català per a millorar l'escriptura. Al mateix temps sol·licita la lletra de la sardana que comença així: "Apa, noies d'aquest pla—boniques i gatanes", i d'una altra que comença així: "Una matinalada del festiu mes d'abril..."
652. *Jove excursionista terrassenc* també voldria sostenir correspondència amb senyoreta que, com ell, fos entusiasta de les belleses de nostra terra, per a tractar temes d'Excursionisme.
653. *Pere Barmeda*, del batalló expedicionari de Badajoz número 73, 2ª Companyia, destacat a Melilla, sol·licita padrina de guerra llegidora de JOVENTUT CATALANA.
654. *E. B.* desitja sostenir correspondència amb jove veritable amant de nostra terra, que hagi estudiat el comerç, i que fos entusiasta dels costums típics nostres.
655. *F. C.* ens demana l'adreça d'una senyoreta anomenada Adela Martí, de Torelló.
656. *Jordi d'Egara* vol saber qui son els autors de la cançó "Els dos amors" que canta el chor "Nova Harmonia", de Sallent del Llobregat.
657. *Un llegidor* desitja sostenir correspondència amb dami:ella barcelonina per a practicar la nostra parla.
658. *Agna-Rosa* voldria saber què volen dir les paraules "Handicap", "Knot-aut" i "Pung".
659. *B. Castell d'Aitona (Lleyda)* voldria canviar algunes fotografies de *creus de terme* per altres d'altres comarques, tamany 13 x 18.
660. *Tirabuixó* desitja li diguin la definició sobre la sardana "Reversa" que es balla en alguns concursos de la nostra dansa.

R E S P O S T E S

400. *Huk* contesta a *L. Pascual Coll*, pregunta 515, que Vilanova i Geltrú primerament fou *La Gialtrum* i després el dia 6 de les Kalendes d'Agost de 1274, el rei Jaume el Conqueridor va firmar la *carta pobla* de Vilanova concedint grans privilegis als seus habitants. Solsona, fou la *Seltesis*.
Sant Feliu de Guixols s'anomenava *Yecsalis*.
Palafrugell es deia *Frugello*.
Vilafranca sempre ha estat el mateix nom, que data de mitjans del segle XII, que es creu que ve degut a la decadència de Olérdula, quins habitants foren els primers pobladors.
401. *Abel Sabadellès* s'adhereix entusiastament al criteri que té del "bell sexe" ja senyoreta *Rosa M.ª Arquimbau (Rosa de Sant Jordi)* i la felicita efusivament pel seu article "Els homes d'avui", publicat anteriorment.
També contesta a *J. P. G.* (pregunta 519) les adreces de: Buster Keaton, Long Beach, Califòrnia; Rod La Rocque, Green Room Club, New-York City, U. S. A.; Jacques Catalain, 45 Avenue de la Motte-Picquet, Paris (15e); Ricard Dix, Goldwyn Culver City, Califòrnia.
Contesta així mateix a *Princep Blanc* (pregunta 523): Constance Talmadge, Norma Talmadge: Norma Talmadge film Corporation, 318 E. 48 th. Street New-York City, U. S. A.

402. *Alegret* contesta a *L. Pascual Coll* (pregunta 515): *Erudit* significa instruït, docte, etc.; *estipendiari*, s'anomena al qui rep d'un altre, estipendi, sou o salari, etc.; *eunuc* s'anomena l'home destinat a guardar les dones als serralls (harem). En la història antiga i oriental s'anomenava eunuc al ministre o empleat favorit d'algun rei. En els *Fets dels Apòstols* es parla de la conversió de l'eunuc d'Etiòpia, que era al servei de la reina d'aquell país.

403. *Antoni Llopis*, *Corts* 473, 2, 1.ª, Barcelona, tramet la seva adreça a *Una xiqueta de Valls*, per a començar al moment la nostra tasca.

404. *Alegret* tramet per a *L. Pascual Coll* (pregunta 515), les següents dades històriques sobre el nom primitiu de Vilanova y Geltrú:

Vers les darreries del segle XIII y principis del XIV trobem que s'anomena *Vilanova de Cubellas*. Segons llegenda que trobem en la història de Vilanova, fou deguda la fundació d'aquesta villa nova, a que un habitant de la Geltrú, descontent de la tirania del senyor feudal del Castell (llavors de la família dels Manresa), anà a establir-se a l'acabar el terme de dit senyor feudal, on començava el de Cubelles. Seguiren establint-se allà tots els descontents de la Geltrú, formant així una petita villa pertanyent a Cubelles.

Les successives transformacions d'ambdues villes, La Geltrú i Cubelles, unides a l'engrandiment de la nova villa, donen per resultat el que en l'any 1768, per Decret de Reial Acord, deixi d'anomenar-se *Vilanova de Cubelles*, per a prendre el nom actual de *Vilanova i Geltrú*.

405. *Fidelus* diu: Un bon llibre de Retòrica i Poètica qui, i a quin preu, me'l vendria? M'han dit que per als versos cal (primer que tot, imaginació, és clar) rima, mètrica i electus. Rima ja sé més o menys el que vol dir, però de mètrica i electus no en sé una paraula. Algú fóra tan amable que em volgués donar quiscunes explicacions de les tres coses?

Desitja també la lletra d'una cançó que comença així: "Barcelonina, rosa divina,—jo t'ofereixo tot el meu cor."

406. *Una Arenyenca* contesta a la pregunta 531, feta per En *Miquel Vilardebó*, dient que, en efecte, la paraula espanyola *espejo* en català és mirall o espill.

407. *Una Arenyenca* respon a la pregunta 515, feta per *L. Pascual Coll*, dient-li que si tramet la seva adreça, podrà contestar-li directament sobre el primitiu nom d'Arenys de Mar. En aquesta secció és impossible fer-ho, puix ocuparia massa espai.

408. Resposta a *P. B. C.*, de Sant Pere de Torelló, pregunta 542: Crec que els noms més catalans són: per a home: Jordi, Esteve i Josep Oriol i per a dona: Maria, Mercè i Núria.

Resposta a *Tirabuixó*, pregunta 539: "L'alçada de la Maladeta és de 3.404 metres i la del Canigó 2.785 metres.—*L'Hereu Jatuguet*."

409. Contestant a la pregunta primera de *Pierre John* (442), *Gerard d'Ewald* ha de manifestar-li que és cert el projecte que es tenia d'una organització per a representar en pel·lícules algunes novel·les catalanes; però que dificultats indiscutibles, sorgides a última hora i

inesperadament, han obligat a renunciar definitivament al projecte. No sé si a part dels organitzadors d'aquest, n'hi ha d'altres que tenien o tenen la mateixa intenció; en tot cas n'estic completament absent. M'és impossible facilitar-li res del projecte.

410. *Guet-hu* tramet la lletra de "Canta, Tenora!..." (Sardana: Lletra de Manuel Noel; música de Joan Costa.)

I

De les belleses — de Catalunya,
la Costa Brava — n'és ferm tresor,
el qui l'ha vista, — quan se n'allunya
sent l'enyorança — dins de son cor...

No hi ha una vila — que la Sardana
no la puntegin — tant xics com grans,
puix la tenora, — amb veu galana,
a tots ens crida — com bons germans...

Oidà! Oidà!... La tenora m'enamora...
Oidà! Oidà!... perquè sap riure i plorà...

TORNADA

Canta amb fermesa — canta, tenora,
veu tan melosa, — vull escoltar;
quan tu refiles, — el cor s'arbora...
Reina i senyora — de l'Empordà!...

II

De tantes danses — com té ma terra,
com la Sardana — no hi ha millor,
puix sa veu dolça — als cors s'aferra,
i estreny els llaços — de germanor...

La donzelleta — com saltirona,
quan la tenora — llança son cant;
ses mans s'enllacen — i la rōdona
amb poca estona — va fent-se gran...

Oidà! Oidà!... Tots sabem que és la Sardana
Oidà! Oidà!... llaç d'amor que res desfà...

A LA TORNADA

411. La mateixa tramet la de "El noi de la mare": Lletra de Santos Albies; música de C. Pérez Martínez.

I

La jova esposa, alegre i afanyosa,
prepara la robeta del fillet
somniau amb gran deliri des del dia
que en ses entranyes verges es mogué.

Ja el veu amb sa carona sonrosada,
amb ses manetes blanques com la neu,
i fins hi ha cops que creu un crit sentir-ne
corrent-ne a la bressola amb gran anhel.

I resta allí embadalida, gronxant-ne un xic el bressol
i amb joia ja ta-ral-le-ja l'antiga i bella cançó.

Tra-la-ral-ja... etc.

II

Ja el nin fa quatre mesos que a la vida
un jorn de primavera n'arribà;
la mare, no cal dir-ho, n'és ditxosa
i riu tot el sant dia sens parâ!

El besa amb gran anhel i l'amanyaga,
l'estreny contra son pit amb dolç afany,
i si per pocs moments del fill s'aparta,
un crit que creu sentir la fa tornar.

I resta allí embadalida,
gronxant-ne un xic el bressol,
i canta entre gran rialles
l'antiga i bella cançó:

Què li darem an el noi de la mare,
què li darem que li sàpiga bo?
Panses i figues i nous i olives,
i una plateta de mel i mató

III

Poc menys d'un any passà de ço que conto,
quan ne caigué malalt el bell infant;
del bressolet la mare apesurada
no es mou ni nit ni dia del capçal.

Mes l'angelet, pomell de roses blanques,
al cel amb sos companys se n'entornà;
la pobra dolorosa creu encara
sentir-ne el crit del seu fillet aimat.

I corre i queda gelada
en veure buit el bressol;
n'arrenca un plor, puix recorda
l'antiga i bella cançó
Tra-la-ral-la, etc.

412. *Joan Tatjer* contesta a les preguntes següents:
1.ª *A. Amia* (pregunta 378) li diu: Que en la seva
opinió sobre el feminisme, encara que la igualtat del
sexes sigui essencial, no obstant s'ha de reconèixer una
certa preeminència de l'home sobre la dona en molts
dels ordres de la vida en els quals demostra molta més
capacitat. Per això el que en diríem vida pública, tre-
balls i empreses industrials, autoritat en la família,
són missions que corresponen a l'home; mentre que la
missió de la dona és a la llar, com a bona esposa i
mare, encoratjant el marit i vetllant per l'educació
dels fills, tenint baix aquest últim aspecte la més gran
influència en l'esdevenidor d'aquests, puix si és veritat
que els homes fan les lleis, no és menys cert que la
mare ens dona els costums i les nocions morals del bé
i del mal, del just i injust, que tenen més eficàcia que
les lleis. Molts n'hi ha de desgraciats que serien

No abuseu del gerundi. Abans d'usar-lo penseu-vos-hi bé.
Bandegeu aquest infecte "doncs" causal. Useu-lo tan
sols quan indiqui finalitat.

No tingueu peresa de consultar el diccionari ortogrà-
fic. En escriure sempre l'hauríeu de tenir al davant.

homes si haguessin tingut una mare que això els hagués
inculcat.

Seria, doncs, de desitjar que si s'hagués de modificar
la situació jurídica de la dona fos en el sentit de
suprimir el treball de la dona en la indústria i tota
classe d'oficis, i encara més, molts vicis y depravacions
que tan estesos estan, que no sols consumeixen el seu
cos, sinó que perverteixen l'ànima y les aparten de la
seva missió d'educar els futurs homes.

També cada una d'elles hauria d'acabar amb aquest
ridicul modernisme *yankee* que tendeix a la igualtat dels
sexes adoptant els esports, vestits i costums dels homes,
procurant conservar aquella exquisida feminitat que tant
d'encis té als nostres ulls a l'ensems que evitar una mit-
ja rialla mofeta davant d'una dona que fuma en pipa,
juga al futbol o pega trompades com els boxejadors.

413. El mateix s'ofereix a *Una llegidora* (pregunta 506),
per a contestar-li a les preguntes que es digni fer-li
sobre Retòrica y Poètica, ja per mitjà d'aquesta revista
o particularment si li envia la seva adreça.
414. Igualment, contestant a la pregunta 511, feta per
Tirabuixó, li diu que el marfil solament s'extreu dels
ullals dels elefants, puix si bé és veritat que les dents
de moltes altres bèsties i dels homes també contenen
aquesta substància, no s'extreu per la poca quantitat
y el difícil que és.
415. *Ferm Català* contesta a la pregunta 517, de *P. I. K.*
que els noms dels col·laboradors d'*En Patufet* que
firmen *Nyic* i *A B C* és En Manuel Folch i Torres.
En Jordi Català és En Xavier Bonfill i T. U. B., és
En Pere Prat Ubach.
- Joan Bonca Talà* contesta a la pregunta 512 de *Rafel*,
que l'adreça de la revista *Llum novella* és a Terrassa,
carrer de Sant Pere, 50.
- J. B. T.* contesta a la pregunta 542 de *P. B. C.*, que,
al seu parer, els noms són: Jordi, Olaguer i Josep
Oriol, per a noi i Mercè, Montserrat i Núria per a
noia.

416. *Un Barceloní* tramet a *Tirabuixó* l'altura del Ca-
nigó, 2.785 metres, i la del Pic de la Maladeta, 3.404
metres.
417. *L. G. I.*, de Tarragona, es plau en trametre a *Una
xiqueta de Falls* la seva adreça, que és: Merceria, 22,
esperant que així mateix li correspondrà particular-
ment amb la llur per a establir la consegüent corres-
pondència oferta.
418. *Adela Vergès*, tramet a *Pepeta Puisach*, pregun-
ta 522, la lletra de la poesia "La negra Sor Blanca":

Ningú l'ha vista cara alegroia;
sempre afligida, la pobra noia
sembla la imatge de la tristor.
Més que la cara ja té el cor negre,
mai riu alegre,
sent l'enyorança de la blancor.

Ningú entre blanques un jorn l'ha vista;
sempre soleta, plorosa i trista,
fuig i s'amaga; res li diu res;
com diu l'estigma d'una altra raça,
per tot on passa
sent com es diuen: què negra que és!

Només un dia va ser ditxosa:
—Encar que negra, també ets hermosa—
va dir-li un jove gentil i franc.—
La pena en joia li convertia,
la nit en dia
i ompli un cor negre l'amor d'un blanc.

Amor que en néixer trobà la fossa.
Una pubilla de cella rossa
es féu regina de l'aimador.
Des d'aleshores aquell cor negre
no viu alegre:
sap que una blanca li pren l'amor.

Plorant recorda les blanques toques
que, en arrencar-la d'un niu de roques
dels boscos negres l'han deslliurat;
el blanc navili de Barcelona
que, partint l'ona,
dels negres idols l'ha rescatat.

Sap que era blanca la mantellina,
quan la rentava regor divina
en les mans blanques del seu padri;
que blanques eren les estovalles,
quan a esposalles
la convidava l'àngel diví.

Veu que la noia que s'emmarida
s'acosta a l'ara de blanc guarnida;
sap que és tot candi l'amor primer;
mes com és negra, veu que per ella
no treu poncella
de fulles blanques el taronger.

Sap que una cosa tan sols li manca:
que no és ditxosa perquè no és blanca;
que és avorrida per la negror.
Sap que quan passa el qui no es gira,
fred se la mira;
sap que no troba ni un bri d'amor.

Ningú l'estima ni l'aconsola;
tothom la deixa plorar ben sola,
sense comprendre son cor sublim;
sí amb una blanca l'atzar l'ajunta,
ja li pregunta:
—El néixer negre, serà algun crim?

Fadrins i noies s'aparten d'ella;
negra com sempre, sa mala estrella,
sols fa sentir-li fred i buidor.
Orfe de besos i d'hermosura,
trista murmura:
—Tal volta els negres no tenen cor?—

Sentint-se jova, plena de vida,
veient-se sola, sempre avorrida
com una planta que mai floreix,
sent els estímuls de la venjança,

perd l'esperança,
ja no s'enyora, sols avorreix.

Fugint pels boscos com una folla
tot ho regira, tot ho escorcolla
per amagar-se de tot lo blanc,
d'eix color símbol de l'innocència
que en sa consciència
l'odi li torna color de sang.

Tot allunyant-se de Barcelona
la idea fixa més l'esperona,
tot es conjura per dar-li fel;
quan mira a terra, per son martiri
topa amb el liri,
quan mira enlaire, topa amb l'estel.

I dirigint-nos un llarg dicteri
tomba sa espatlla, cerca el misteri
i arrenca a córrer muntanya endins.
Quan és a dintre de la boscúria...
sent la cantúria
d'una bandada de serafins.

Atreta sempre per els cants dolços
son cor batega, saltant sos polsos,
però és més ferma sa voluntat.
Eren els àngels que lluny sentia...
l'Escolania;
la de la Verge de Montserrat.

Tot quant obira, és meravella,
tot és un somni per la donzella,
tot és misteri, tot un encis,
quan en el temple veu a Maria
perd la follia,
troba les portes del Paradís.

Cau de la verge vora les plantes;
dúu tantes penes i angoixes tantes,
que mai n'acaba de fer esment;
quan els ulls alça son cor s'alegra
la pobra negra
—Mare—li crida, tot somrient.

La vostra cara també és negrosa,
mes si us veig negra us veig formosa,
mareta meva de Montserrat;
també pels negres un estel brilla,
sóc vostra filla,
tingueu, Madona, de mi pietat.

Davalla alegre de la muntanya,
arrepentida de dir que Espanya
és una terra que no té cor;
de Barcelona mai més s'allunya
i és Catalunya
la dolça pàtria del seu amor.

Nota: Preguem als col·laboradors d'aquesta secció ens trametin en paper separat totes les preguntes o respostes, per tal de facilitar la tasca d'ordenació de les mateixes, això és, que cada consulta que se'ns faci o resposta que trametin, sigui separada de les demés.

Altra: Es prega d'escriure en una sola cara del paper i anotar sempre els números de les preguntes a què es refereixin les respostes.

En aquesta secció publiquem solament les respostes de les preguntes o consultes que sobre ortografia catalana rebem dels nostres estimats lectors especialment, per la qual cosa i a fi de respondre el nombre més gran possible de preguntes, hem destinat un redactor de la nostra revista.

RESPONEM

M. Z. A.—Efectivament, *colossal* i l'adverbi *colossalment*, s'escriu amb dues esses.

Emili Peral.—Ja vàrem dir que generalment davant de *u* feble seguida de vocal, s'escriu *q*. Ex.: pasqua, quadro, quatre.

A. Malainés.—No confongueu! *Boig*, s'escriu quan hom vol designar ço que en espanyol anomenen "loco". El que voleu dir, heu d'escriure-ho així: *Boix*, o sia l'arbre que porta aquest nom. El femení de *boig*, pl. *boigs* (no "boijos"), és *boja*, pl. *bojes*.

Marià.—Film, és un mot anglès. Si no voleu usar-lo, en català podeu escriure *pel·lícula*.

Joan Santacana.—Del verb *evacuar*, porten dièresi els tres temps següents del Pres. de subj. singular: *evacuï, evacuïs, evacuï.*

L. L.—Hom escriu *x* generalment i *ix* darrera *a, e, o* i *u* no subjuntiva. Alguns exemples: *rauxa, xop, xarop, punxar, moixó, guix.*

Manresà.—En els mots polisíl·labs hi ha una síl·laba que és pronunciada amb més força que les altres. Si aquesta síl·laba és la última, el mot s'anomena agut; si és la penúltima, pla; si és l'antepenúltima, esdrúixol. Exemples: (mots aguts) *nebot, govern, anyell, infinit, hostaler, carbó*; (mots plans) *cadira, dia, espontani, telèfon, pròleg, equívoc*; (mots esdrúixols) *Mètode, òliba, fórmula, època.*

Per a no confondre alguns polisíl·labs amb aguts,

plans, i esdrúixols o viceversa, cal tenir en compte les regles següents:

I. La *i* i la *u* febles situades entre dues vocals són consonants (i per tant formen part de la mateixa síl·laba que la vocal següent). Ex.: *en creuar, no ia, di uen.*

II. La *i* i la *u* febles situades entre una consonant i una vocal no formen diftong creixent amb aquesta, llevat la *u* darrera *g* o *q*. Ex.: *bos cú ria, me mò ria, sè rie, pèr dua* (mots esdrúixols); *llen gua, pas qua, o bliqua* (mots plans).

III. La *i* i la *u* febles precedides d'una vocal formen diftong decreixent amb aquesta sempre que no vagin seguides d'una altra vocal (en el qual cas són consonants segons la regla I). Ex.: (mots aguts) *es glai, qui neu, ser vei, re nou*; (mots plans) *fei na, pa rau la, es criu re.*

La *i* i la *u* que formen un diftong decreixent amb la vocal anterior són dites subjuntives. Hi ha algunes excepcions que us descriurem la propera setmana.

Rektalanista.—Les formes *dóna* i *dones*, del verb *donar*, s'accentuen.

Sinagogà.—Teniu raó. *Esper*, és un mot català, postverbal de *esperar*. El seu plural, és *espers*.

Tirabuixó.—Tindríeu l'amabilitat de donar-me el vostre nom i adreça?

FILÒLEG

Advertiments.—Per a major satisfacció de tothom, en particular dels consultants d'aquesta secció, prevenim que, totes les preguntes que se'ns fan, són degudament contestades segons les Normes Ortogràfiques del nostre I. d'E. C., les úniques usades en terres de parla catalana, principalment a Catalunya.

Totes les preguntes destinades a aquesta secció preguem sien adreçades a JOVENTUT CATALANA (Consultori Ortogràfic), Fontanella, 10, 2º, 2ª.

C O R R E S P O N D È N C I A

Lluís S. Bover.—Anirà. Però voleu dir que... germans?

Joan el Solitari.—Està bé. Ho publicarem amb il·lustracions del vostre amic Figuerola.

Pere Vinyoles i Vinyet.—Es inadequat.

Nester.—La "Confidència" ja fou publicada, si la memòria no em traeix. Quant a la "Marina" mireu de donar-li una uniformitat en la mètrica, perquè de fons està bé.

Roger Maria.—Acceptem "El Senyor Pere Troballes". La poesia no.

M. Gior H.—Per què la torneu a enviar si la refusarem en la "Correspondència" del número 45?

Josep Fontanilles.—No pot anar.

Emili Vilaseca.—Es acceptat "L'hora del repòs" i "Diàleg curt". No ho és "El fred".

Manuel Ruiz.—No sigueu tan ampulós en el dir.

Enric Fusalba.—Si ho vàreu enviar en sobre clos i amb un segell de deu cèntims, de segur que no ho hem rebut. I si ho hem rebut ha anat al cove.

M. Teresa Elies.—Es publicable.

Rosa M.ª Arquimbau; Jaume Gay i Compte.—No hem pogut llegir vostres treballs. Us contestarem la setmana vinent.

Joan Pons i Bosch; Farigola.—No poden anar vostres poesies.

GUIA INFORMATIVA DE JOVENTUT CATALANA

ACADEMIES

ACADEMIA DURAN

COMERÇ : IDIOMES
DIBUIX I TAQUIMECA

Carrer Aragó, 343 - BARCELONA

LICEU DALMAU

València, 245 : BARCELONA

FARGA ACADEMIA DE MÚSICA

Rambla Catalunya, 114 - BARCELONA

ARTICLES D'ESPORT

PRODUCTES TUSELL

Ronda St. Pere, 12 - BARCELONA

Vídua i Fills Josep Borrull

XARNES PER A FUTBOL I TENNIS
Plaça de les Olles, 9 - BARCELONA

ARTICLES D'ESCRITORI

«BAZAR ANDALUCES»

Plaça Reial, 5 - BARCELONA

BASTONS

FABRICA: Pge. Bacardí

Rambla Centre, Plaça Reial
BARCELONA

BRAGUERS

ANTIGA CASA ESCUER

FABRICACIÓ DE BRAGUERS
I VENTRERES

Carrer Hospital, 132 - BARCELONA

CAMISERIES

Rodríguez i Ferrer

Boqueria, 36 i 38 - BARCELONA

CAMISERIA ROYAL

Carrer Pelai, 32 - BARCELONA

CAPSES DE LUXE

BARGUÉS CASAMENTS BATEIGS

Carrer Sant Pau, 38 - BARCELONA

COL·LEGIS

COL·LEGI DE CATALUNYA

Director: Dr. Segalà, Catedràtic
CARRER PELAI, 24 - BARCELONA

DIBUIXANTS

CARLES VERA

Ronda Sant Pau, 67 - BARCELONA

ESPECÍFICS

PENELLONS

«TOPIC ORRIOLS»

Passeig de Gràcia, 59 (Farmàcia)

ESSENCIES I PERFUMS

«EVA» Viladomat, 104-Tel. 730 H BARCELONA

FOTOGRAFS

FOTOGRAFIA

XAVIER PELLICER
Ronda Sant Pau, 16 - BARCELONA

A M A D E O

FOTOGRAF

Rbla. Canaletes, 15 - BARCELONA

IVORI

Capdevila i Grau

Carrer Canuda, 33

BARCELONA

INSTRUMENTS DE MÚSICA

Casa GIMÉNEZ

INSTRUMENTS MÚSICA
MAQUINES I DISCOS

Sant Antoni Abad, 25 - BARCELONA

MARCS

Casa CODINA

MARCS GRAVATS PER A QUADROS
ARTICLES PER A PRESENTS
CORNUCÒPIES I RELEUS
PER A DECORACIÓ

Banys Nous, 14 - Telèfon 954 A.

SABATERIES

ANTIGA SABATERIA

«L'UNIÓ»

Carrer Carme, 25 - BARCELONA

SASTRERIES

LA REFORMADORA

TRAJOS I ABRICS US QUE-
DARAN COM NOUS GIRATS
AL REVÉS

Trafalgar, 9 (j. p. Ur.) - Barcelona

J. BACH - Sastre

P.ª Nova, 3, primer - BARCELONA

Estalviareu un

70 per 100

comprant les talles per als
vostres Vestits i Abrics a les

— T'hi trencaràs els queixals, perquè aquesta roba és de les
PANYERIES SALMERON.

**PANYERIES
SALMERON**

de la Cooperativa de
Fabricants de Sabadell

13, Salmeron, 13 - BARCELONA